

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasabos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlitter sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, augusztus 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreik: Községi bankok.
- Az angol-búr háború titkaiból.
- A király születésnapja.
- Óreg honvédek a Kossuth-ünnepen.
- Megvan a kiegyezés.
- Chimay hercegné feltékeny.
- Katonai díszszemle Aradon.
- Egy menyasszony tűzhalála.
- Schenk tanár meghalt.
- Vád alá helyezett pángermán agitátorok.
- Mayerné egészsége.
- Aradmegye szőlőtermése.
- Tárca: A parochia gólyái. Irta: Juhász Sándor.
- Regény-Csarnok: Hipnózis. Irta: Hardy I. D.

Községi bankok.

Arad, augusztus 18.

A törvényhatósági városok polgármestereinek tavaly, Aradon tartott kongresszusán, Győr város polgármestere előterjesztést tett, hogy a vidéki városok pénzügyi szövetkezésre lépjenek, és ez a szövetkezés valamely központi pénzügyi formájában öltönnön testet. Erről szó volt a polgármestereknek már a legelső kongresszusán is, s azóta ezen kívül is több formában merültek föl tervek a városok pénzügyi miveleteinek kedvezőbb lebonyolítására.

Legujabban egyes vidéki városok, a kiknek új kölcsön fölvételét diktálja a szükség, két irányban igyekeznek anyagi terheik viselésében némi könnyebbséget biz-

tosítani. Az egyik, hogy u. n. községi bankok felállítását tervezik, a másik, hogy feliratilag akarják a kormányt arra kérni, hogy a pénzügyi intézeteket a városi hitelügyek lebonyolításánál mentse fel az adó és illetékek fizetésének kötelezettsége alól. Ezek a törekvések sokkal inkább érintik az egyes városokat, semhogy azok komolyan ne igyekeznének e törekvéseket érvényre juttatni. Bizonyos, hogy e részben sok szót és temérdek tintát fognak harcban vinni, érdemes tehát a legteljesebb figyelemre.

Az iránt bárkinek is alig lehet kétsége, hogy a városok vezetői kötelességet teljesítsenek, midőn a polgárok terhein lehetőleg könnyíteni akarnak. Az is bizonyos, hogy az államnak e törekvést tétlenül, vagy épen nembánomsággal nem szabad néznie, hanem abban mindenképen segítenie kell. Végre is a városok többnyire hasznos beruházásokra fordítják a szükségelt kölcsönöket, s azok a beruházások akár a helyi ipar vagy kereskedelem fellendítése érdekében történjenek, végeredményükben mégis csak maga az állam látja hasznát.

A városoknak azon kívánsága tehát, hogy a pénzügyi intézetek a velük kötött ügyekben adó- és illetékfizetéssel ne legyenek megterhelve: teljesen jogosult és indokolt.

Más elbírálás alá esik a városoknak azon terve, hogy saját pénzügyi intézettel ki-

vánák hitelügyeiket lebonyolítani. Az eszme tetszetős, azonban a kivitel ezernyi akadályba ütközik. Nemcsak az alakulás formája igen problematikus, hanem a támasztandó igények elbírálása is örökös eltérésekre adna alkalmat. A pénzpiac ingadozásairól és a hitelnyújtás feltételeinek ebből származó eltéréseiről nem is akarunk szólni.

A fenálló viszonyok azt bizonyítják, hogy a pénzügyi intézetek szívesen foglalkoznak kommunális kölcsönök lebonyolításával, mert biztos bázist nyernek mérlegük vonatkozó tételére. Balgaság lenne feltételezni, hogy valamely pénzügyi intézet ne igyekeznék a rá nézve lehető legjobb feltételek mellett megkötni az ügyletet, de viszont tájékozatlanság azt állítani, hogy e törekvés egyúttal a hiteligenyölő kizsákmányolását jelenti. Ezt a tőkének gyümölcsözésre való törekvése egyenesen kizárja. A verseny érvényesül itt is teljes mértékben.

Azt vethetik ez ellen, hogy újabban három nagyobb budapesti pénzügyi intézet egyezmény-szerűen jár el a községi kölcsönök megajánlásánál, illetve lebonyolításánál. Ez — ebben a formában — mese. Ha általános pénzügytechnikai okok kívánatosak teszik is, hogy egyik-másik pénzügyi intézet valamely hitelügyetnél együttesen járjon el, ez még kizsákmányolásra irányuló kartell épen-séggel nem jelent. Elég bizonyíték erre a fővárosi kölcsön első kibocsátása, a mely-

TÁRCA

A parochia gólyái.

— Egy falusi pap jegyzetel. —

Irta: Juhász Sándor.

Egy kora nyári reggelen arra ébredtünk föl, hogy valami istentelen nagy gólyakepelés hangzik be hozzánk onnan kívülről s rá aztán valami egykedvű mormogás, amely hangban azonnal Jánosnak, a mindenesünknek a hangjára ismertünk, aki zsörtölődő haraggal beszélgetett bele abba a bizonyos beszédbe, a mi olyan hirtelen való pirulásra készíteti a fiatal asszonyokat.

A feleségemen mindjárt valami rándulás rezgett keresztül, amint meghallotta azokat a hangokat. Először ugyancsak tetette, mintha nem hallotta volna, de aztán a paplan alól kíváncsian dugta ki rózsás fülét és még a legkisebb neszezést is rosszul vette. Majd meg valami kimondhatatlan gyönyörűséggel támaszkodott föl az egyik karjára, amint egészen tisztába jött a közlő bejövő hang tekintetében. Es némi ujjongás vegyült a hangjába, amint oda kiáltotta hozzám:

— No! Hallja? — Gólya...

Elhallgatott. De aztán kíváncsian tette utána:

— Mit keres ez itt, mondja? — Ugy-e nincs itt semmi keresni valója?

Persze, hogy úgy volt. Mikor fölkeltem és

kimentünk széjjelnézni, egy nagy gólya nyugtatta nyakát fejét ott fent a parochia kéményén. Már akkor egész közönség gyűlt egybe az udvaron. Zsuzsi, a szolgáló, majd a nyakát szegte, úgy bámult rá nyitott szájjal a vendégre, János pedig szinte pajtáskodó bizalmassággal gagyogott hozzá valamit. Hogy mit, azt közönséges halandó nem igen értette meg. De János szentül meg volt győződve, hogy a gólya tudja, mit beszél hozzá, aminthogy az tényleg kelepeltetett is vissza a szavaira. A szomszédok is nagy kíváncsian nézgettek a jövevényt s aztán hamiskásan hunyorgattak szemekkel oda mi felnk s egyre azt hajtogatták, hogy: milyen szerencse, milyen nagy szerencse! Es némelyik a nagy buzgóságában még odáig is ment, hogy az ajrról gyikot, békát keressélt össze s aztán nagy triumfussal hajigálta föl a gólyához. Az azonban csak úgy félszemmel sanditgatott a pompás ételekre és mivel úgy gondolta, hogy méltóságán alóli volna most ennyi szem láttára holmi hitvány földi dolgokkal gondolni, éppenséggel nem nyult volna egyikhez sem.

Mikor aztán már János megunt a beszélgetést az új vendéggel, oda jött hozzánk és vidáman kezdte mesélni, hogy miként szállott ide házunkra az a nagy madár.

— Igenis, tiszteletes uram, fölkeltem és kinéztem az ajtón. Mert én, mikor fölkelek, megszoktam nézni azonnal, milyen világ van odakint. Egy kissé háborzongató, csipős hideg csapott meg, azért hát nem akaródzott olyan

korán kimenni a mezőre. De amint be akartam huzódni az ajtón, valami szárnyát csapkodó nagy madarat pillantottam meg. Igenis: ez a gólya ténsasszony vala. Már megnéztem, gondoltam, hogy mit csinál és ismét kihuzódtam. Hát kérem alásan kétszer-háromszor, de bizony ötször is keresztül repült itt az udvarunk felett. — De nem szólt egy szót sem, mintha titokban akart volna valamit. Na, gyanítottam. Es igenis: egyszer csak leszállott a parochia kéményére. Hanem most mir nem hallgatott. Elkezdett beszélni hangosan, a nyakát meg tekergette. De úgy vevém észre, hogy örült ő kelme, mert az egyik szemével nevetett is, amint rápislantottam... No, hát nem is lesz itt nálunk semmi panasz. Mert a mi gólyánk lesz ez tiszteletes uram. akárki mit mond. Nem is engedjük el innen.

Persze, hogy a feleségemnek is tetszett az indítvány. Itt tartjuk, nem engedjük el a szoktatjuk a konyhába s aztán majd... Bejárta lesz neki, ha unatkozni találna... Vidám neki ott a kémény tetején egy sz... Csinálunk ket s aztán ha megszokott, m... kis fészket lehetne kergetni. Minderre pedig majd el se vidáman kelepelt s aztán... gólya csak ott a szemével reánk, de... néha lesandiguny villant meg a teki... Valami szarkasztikus is olyan hamiskás volt... tetejében és a mosolya is mint aki rosszban tőri a fejét.

De a határozat megtörtént. A gólya ott marad és a nap... budget gondoskodik az eltartásáról. János pedig utasítatik, hogy minél előbb

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

nél az összes budapesti pénzintézetek egy-
sülten jártak el, s a melyre egyesülte-
n rá is — fizettek. De monopoliumpól sem-
mi körülmények között szó sem lehet, már
az osztrák pénzintézetek miatt sem, me-
lyek szívesen és minden időben vállalnak
kommunális kölcsönöket.

Mindaddig tehát, a míg pénzintézetek-
ink a pénzpiac viszonyaihoz simulva jár-
nak el városaink hitelgényeivel szemben
— s erre saját érdekük szorítja őket ál-
landóan — addig sem nem okadatolt, sem
nem praktikus a városok tervezett állásfog-
lalása. Jó és éber közigazgatással, szigo-
ru ellenőrzéssel, s költségeik gyakorlati
redukálásával végül a viszonyok ügyes ki-
használásával, értékesítésével sokkal töb-
bet használnak a vezetők a polgárságnak,
semmit parádés ötletek egész halmazával.

M. Sz.

Az angoi-búr háború titkaiból.

(A genfi egyezség megsértése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 18.

A „Furcsa háború“, Strauss híres operettje
juteszünkbe, ha az angolok s a letiport szegény
búrok között kiderőszakolt béke következményei-
ről olvasunk a lapokban.

Háborus állapot és humanizmus nem igen
férnek meg egymás mellett. Angol részről, is-
mételen oly kegyetlenkedésekről értesült ke-
rülő utakon a nagyvilág sajtója, a melyek nagy-
ban hozzájárultak az angolelleses közhangulat
erősebb kifejlődéséhez. Most utólag — érthető-
leg nem angol forrásból — ismét egy oly el-
titkolt esetről értesülünk, a melyhez komment-
árt már azért sem fűzünk, mert az csak rész-
letes leírása s feleslegessé teszi a bővebb ma-
gyarázatást.

Poutsma dr., a volt Oranje-állam Vörös Ke-
reszt intézményének vezetője a következőket
teszi közzé:

1901. október 23-án, fölszólították De Wett
és Steyn elnököt, hogy a harrismithi kerület-
ben, Bezuidenhoutsdrift farmon kórházat léte-
sítsenek. A kórháznak öt épülete volt, melyek
mindegyikén lengett a vörös kereszt zászló.
Az egész telepet sűrű drótkerítés fogta körül

és De Wett tábornok mindegyik kapura hir-
detményt akasztott ki, melyben a búroknak
megtiltja fegyveres kézzel bemenni a telepre,
vagy annak közelében harcba bocsátkozni. Az
angoloknak is teljes tudomásuk volt a kórház-
ról. Vagy két hónapi működés után, 1902. ja-
nuár 9-én Remington ezredes oszlopa vagy öt
kilométernyire közeledett a kórházhoz. Búrok
nem voltak a közelben Reggel félkilenc felé
negyven angol lovas katona rohanta meg a
kórházat, a puska csövével bezúzták az abla-
kokat és az ágyakban fekvő sebesültekre lőttek.
Poutsma a főépület ajtajában állott, és hallotta,
amint Vaughan kapitány egyik katonának pa-
rancsot adott, hogy lőjje le őt. A katona leug-
rott lováról és rálőtt az orvosra. A golyó mel-
lette fűtött el. Az orvos főtartotta kezét s
ezt kiáltotta:

— Ne lőj, én vagyok az orvos!

• Ennek ellenére azonban nemcsak a ka-
tona lőtt, hanem Vaughan kapitány is elkapta
revolverét és az orvos felé sűtötte. Szerencsére
egyik golyó sem talált. Az orvos a gyógyszer-
tárba menekült s itt foglyul ejtették. Az egész
kórházat betöltötte a fegyverropogás, a sebe-
sültek és az ápolónők kétségbeesett kiáltozása
s a füst. Rantenbach testvért, az egyik ápolónőt
hét golyó érte, az egyik a nyakán a főerét sza-
kitotta el. A szerencsétlen kis idő múlva meg-
halt. Végre megszűnt a lövöldözés, de megkez-
dődött a fosztogatás s a katonák mindent elvit-
tek, aminek egy kis értéke volt. Nemsokára
ezután maga Remington ezredes is a kórházba
látogatott és sajnálkozását nyilvánította dr.
Poutsma előtt az ápolónő sorsán, de hozzátette,
hogy az orvos halála egészen közömbösen érin-
tette volna.

Az angol oszlop bur csapatok közeledésére
elvonult a tájékról, de előbb lerombolta a kór-
házat. Poutsma jelentést tett az esetről De
Wett-nek. A bur vezér és Steyn elnök azonnal
a helyszínre siettek, hogy személyesen győ-
ződjének meg a valóról. De Wett ezután a dr.
jelentésének a másolatát elküldte Kitchenernek
a ki ezt felelte: Dr. Poutsma minden adata oly
kézzelfoghatóan valótlán, hogy lehetetlen tár-
gyalásba bocsátkozni.

Poutsma egész sor tanut sorol föl, kik állí-
tásait igazolják, ezek közt van De Wett és
Steyn, a kik saját szemükkel látták a kór-

ház romjait. Egyébként az angolok a Dela-
rey-táborában működő *Rennenkampf* dr. orosz-
hollandiai ambulanciáját is porig égették és
ezt tették a Botha tábori kórházával is, melyet
Tielmann dr. német orvos vezetett.

TÁVIRATOK.

Bur tábornokok az angol királynál.

London, aug. 18. A bur tábornokok meg-
érkezése alkalmával nagy tüntetés volt a pá-
lyaudvaron. Óriási néptömeg gyűlt össze, amely
a tábornokokat nagy lelkesedéssel üdvözölte.
De Wett tábornokot a lelkesült tömeg annyira
szorongatta, hogy a rendőrségnek kellett őt ki-
szabadítania. A bur tábornokok levették kalap-
jokat, de beszédet nem akartak intézni a nép-
hez. Végre kénytelenek voltak a vonat mögött
elhagyni a pályaudvart, de a tömeg oda is kö-
vette őket, sőt a szállóba is elkísérte kocsijuk-
at. A bur tábornokok ma délelőtt a király
meghívására Cowesba mentek, hogy öt yachtján
meglátogassák. A tábornokok elutazása majdnem
észrevétlenül történt.

Southampton, aug. 18. Botha, De Wett és
Delarey bur tábornokok délután visszatértek
Londonba.

London, aug. 18. Roberts és Kitchener
Southamptonban megvárták a bur tábor-
nokokat és elkísérték őket Cowesba a
királyi yacht-hoz. A mint a tábornokok a
yacht födélzetére léptek, *Edvárd király*
előjük ment és mindegyikükkel kezét fogott.
Azután a királyné és *Viktória* hercegnő is
fogadta a tábornokokat. A tábornokok az-
után Kitchener-rel dejeuneriztek és 6 óra
50 perckor visszatértek Londonba, ahol
elbucsuztak Robertstől és Kitchenertől, a
kik ugyanazzal a vonattal mentek Lon-
donba. Ujságírók kérdésére Botha és Dela-
rey tábornokok elmondták, hogy a király
szeretettel méltóan fogadta őket és hogy a
fogadás nagy örömet szerzett nekik.

London, aug. 18. A bur tábornokokat a
waterlooi pályaudvaron nagy lelkesedéssel üd-
vözölte az ott összegyűlt tömeg. Botha titkára,
Brebner azt mondja, hogy a tábornokok rend-
kívül meg vannak elégedve azzal a fogadással,
a melyben *Edvárd* király őket részesítette. A
találkozáson, a mely nagyon rövid volt, poli-
tikáról nem volt szó.

utána járjon, melyik faluból, vagy melyik bog-
lya tetejéről lehetne legrövidebb uton módon
ideszállítani egy golyafészkét, vagy hogy miké-
pen lehetne építeni egyet, ha majd esetleg kész
palotát nem bocsáthatunk a vendég rendelkezé-
zésére.

János el is ment golyafészkét nézni. Rop-
pant komolyság tükröződött az arcán és lát-
szott rajta, hogy milyen tekintélyesnek tartja
kiküldetését. Hanem bizony nem sokáig volt
oda, jött haza hamarosan. Feleségem természet-
esen ez alatt minden percben kiment az ud-
varra megnézni a golyát s mindig nagy öröm-
mel szólt be hozzám, hogy a vendég még min-
dig ott van és úgy látszik, hogy jól érzi ma-
gát s nincs szándékában máshova menni, mert
semmiképen sem néz messze, messze, mint az
a bizonyos másik golya, akinél éppen ez a mes-
sze nézés volt a bizonyossága annak, hogy elki-
vándorozott máshova: tengerekre.

Nagy örömmel fogadtuk Jánost.

— Na, kapott fészket János?

János csak ingatta a fejét szomorúan, de
nem szólt egy szót sem.

— Dehát beszéljen János, mert mindjárt
meghalok a kíváncsiság miatt.

Természetes, hogy ezeket a szavakat a fe-
leségem mondta.

János ránézett szomorú szemével és kér-
lelni kezdte a tekintetével, mintha azt mondta
volna: ne kérdezz te szegény asszony semmit
sem, mert csak szomorúság leszen az én fele-
letemben! Szóval nagyon tragikus volt János

arca. És szólni nem akart semmiképen. De az-
tán mégis csak rá szánta magát.

— Baj van tiszteletes uram.

Szinte halálra ijedtünk a nagy rémület miatt.

— Na, csak ki vele János!

— A golya . . .

Nyögött egyet János és nem folytatta. Fe-
leségem rémülten szaladt ki az udvarra, azt
hitte, hogy a golya elrepült. De aztán vidám
arcú jött vissza: a golya még mindig a ké-
ményünk tetején volt.

János végre is összeszedte magát és meg-
köszörülvén a torkát, kérlelhetetlen kegyetlen-
séggel mondta:

— Igenis: a golya Sós Bertalanné asszo-
nyomé! . . .

Elsápadtunk: én is, a feleségem is.

Oda a szép álm.

Oda a reménység.

Oda a golya . . .

Hogy nem jutott az eszünkbe, hogy a gó-
lya Sós Bertalanné asszonyomé! Mikor annak
van csak ilyen rut, alakatlan golyája, aki még
kelepelni is olyan csunyan tud, aki még a gyi-
kokat sem szereti, mert egész nyáron át —
marhahussal él.

Már kezdtük szapulni a golya-ténsasszonyt.

Feleségem sirva ment be a konyhába és
elhatározta, hogy azonnal rettentő füstöt csi-
nál a golya orra alá, had tüszköljön az egy ki-
csit s aztán szálljon vissza oda, ahonnan jött:
a gazdájához.

János aztán azt is elmondta, hogy Sós Ber-

taléknál nagy a sirás-rivás, mert megszökött a
golya, akit Sós Bertalanné asszonyom olyan
nagy pénzen hozatott messzi földről s aki azóta
is tenger pénzébe került. Mert úgy történt
az instalóm — magyarázta János — hogy Sós
Bertalanné igen gazdag emberek voltak, akik-
nek van mit aprítani nem csupán a tejbe, de még a
vajba is. És aztán nagyon szerették is egymást
mindenkor, mert máskülönbben összeillő egypár
cselédék is, akiket fiatal korukban megbámult
még a vicispány is. És boldogságban is éltek
mindig egymással. De egyszer csak — idők
múltán — Sós Bertalan uram zsörtölődni kez-
dett és néha-néha morogni is, ámbár előbbben
csak egy szür alatt, de azután mind han-
gosabban, hogy Sós Bertalanné asszonyom sir-
va fakadott rá nem egyszer. Hát persze, hogy az
volt a baj, hogy a golya nem akart kelepelni
a Sós Bertalanné háza tájékán. Szegény asz-
zony úgy mersirt-ritt, majd kiásta még a két
szemét is, hiszen akart volna ő is váltig, hogy-
ne akart volna, de mikor az akarat nem ért
semmit, mert — kevés volt. Nem is csuda, még
csak egy golya sem volt a faluban, azt hitték
azok a buta madarak, hogy Sós Bertalan ura-
mék faluja már a világon sincs, mert mindig
elkerülték és egy sem adta rá a fejét, hogy
fészket rakjon valamelyik kényény tetején. Volt
ugyan régebben egy pár egy szénaboglya tetején.
Hej, jó világ is volt akkor, nem szomorkodtak
az asszonyok! Dehát mit ér? Megőregedtek
szegények és megbizhatatlannokká váltak. Mit
tehetett hát Sós Bertalanné.

A szerzetesi iskolák.

London, augusztus 18. Finisterremegye községeiből sok küldöttség ment Quimperbe, a hol holnapra tüntetést terveznek és a megyetanácsnak petíciókat akarnak átadni, a melyben a tanító-apácák visszahívását követelik.

Franciaország pénzügyei.

Plombières, augusztus 18. Méline miniszter egy lakomán beszédet mondott, a melyben Franciaország pénzügyi helyzetével és a költségvetés deficitjével foglalkozott, a mely különösen az ország mezőgazdaságát aggasztja. A progresszív általános jövedelmi adót ellenzi, mert az főleg az ingatlan birtokot terhelné meg. Erélyes takarékoskodást kíván. Beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be: — Van jó hadseregünk, igyekezzünk pénzügyeinket is rendezni és akkor senkitől sem kell félnünk.

Kinai vérengzés.

Peking, augusztus 18. A szecsuváni alkirály jelenti, hogy a császári csapatok 12-én Inciliava mellett megtámadták a fölkelők főhadiszállását. Eser fölkelő elesett, vezérüket. Tengjuhung-ot pedig elfogták és kivégezték.

A király születésnapja.

(A hetvenharmadik évfordulá.)

— Az Aradi Közlöny tudóstíjójától. —

Arad, augusztus 18

Sehol az egész monarchiában nem ünneplik a király születés napját oly őszintén, mint Magyarországon.

A tradíciós királyhűség országa ez. Jó és rossz időben, a mikor a balsors látogatta meg a királyt és az országot: mindenkor, minden helyzetben, minden körülmények között híven kitartott királya mellett. Sehol nagyobb, sehol erősebb támassza nem volt az uralkodónak a monarchiában, mint nálunk és a Habsburgok trónja itt erősödött meg mind hatalmasabban. Világhatalmi jelentősége éppen Magyarország rendületlen hűsége folytán vált oly óriásivá.

Ma lett a király hetvenhárom éves. Bizonyára nagy kedvezése ez a gondviselésnek. Nemcsak azért, mert megengedte, hogy magas életkort érhesse, hanem azért is, mert összes erőinek épségében érhetette el ezt a magas kort.

Aradon.

A hetvenharmadik születésnapot az egész országban megülték, s ünneplés színhelye volt ez alkalommal Arad városa is.

Vasárnap, az előestén kivilágítás és zenés takarodó volt. A főtér ablakai fényltek a gyertyalángoktól, s kijutott a kivilágításból a mellék utcáknak is. Az önkéntes tűzoltók Faragó Béla vezetése alatt lampionokkal járták be az utcákat a vaggongyári zenekar indulói mellett. Később a 33-ik gyalogezred zenekara is végig vonult a városon lampionos kísérettel.

Ma reggel külön ünnepelt a polgárság és a katonaság. Érdekes, hogy a polgári közönség a várban tartotta meg a születésnap ünnepét. Az ideiglenes barak-templomban alkalmatlan lévén az ünnepi istentisztelet megtartására, a várbeli templomot kérte el a város e célra, miután a katonaság a vásár-téri tábortól oltárnál ünnepelt.

A várban Csák Cirjék dr. minorita rendfőnök tartott istentiszteletet fényes papi segítséggel. A templomban megjelentek a hatóságok és hivatalok képviselői. Ott voltak Institoris Kálmán polgármester, Sarlot Domokos főkapitány, Ottrubay Károly törvényszéki elnök, Csernovics Diador dr. állami jószágigazgató, Kádas Kálmán városi főjegyző, Schüll József megyei főjegyző, Embey Iván helyettes pénzügyigazgató stb.

Az ev. ref. templomban Csécsi Imre lelkész, az izraelita templomban Rosenberg Sándor dr. főrabbi tartott istentiszteletet. A katonaság ünnepléséről, mely a vaggongyár melletti vásártéren folyt Windisgrätz herceg tábornagy jelenlétében, más helyen emlékezünk meg.

A fővárosban.

Budapest, augusztus 18.

A király születése napját a szokásos ünnepek közt ülte meg a főváros közönsége. A középületeken, miniszteri paloták, város- és megyeházán, színházakon és konzulátusokon, az iskolákon, a dunai kikötők és a hajók árbocain nemzeti lobogó lengett. A tegnapi zápor dacára a Vérmezőn a tábortól misét és csapat-szemlélet megtartották. A templomok, a melyekben fényes „Te Deum“-okat tartottak, zsúfolásig megteltek ünneplő közönséggel.

A hivatalos főistentisztelet délelőtt 10 órakor tartották meg a budavári koronázó Mátyás-templomban. A templom környékét, valamint a

várba vezető utakat és a lánchid feljáróit már kora reggel nagy közönség szállotta meg, hogy tanuja legyen a felvonulásnak. A templom előtt diszruhás rendőrök tartották fenn a rendet. Peregriny kapitány és Beniczky Tamás felügyelő vezetésével. A templomban, Andersz kapitánnyal az élükön, alabárdos koronaőrök alkottak sorfalat. A főhajó padsorait előkelő uri közönség töltötte meg. A szentély padjában helyet foglaltak: a kormány tagjai, a közhatalóságok fejei, a papi méltóságok és az idegen államok képviselői. Ott voltak: Széll Kálmán minisztereink, Lukács László, Láng Lajos, Plósz Sándor és Cseh Ervin miniszterek, nemeskéri Kiss Pál és Wickenburg Márk gróf államtitkárok, Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke, Tallián Béla alelnök, Wekerle Sándor, a közigazgatási bíróság elnöke, Vécsey Tamás dr. egyetemi rektor, Csathó Ferenc, a királyi tábla elnöke, Dárday Sándor, a főszámvévész elnöke, Székely Ferenc koronaügyész, Nyári József báró és Than Károly főrendiházi tagok, Beniczky Ferenc főispán Fazekas Gusztáv főjegyzővel, Firczak Gyula munkácsi püspök, Rudnay Béla főkapitány.

Istentisztelet volt még a királyi palota Szent István-templomában és a ferencvárosi plébánia-templomban.

Lobkovitz herceg budapesti hadtestparancsnok ma délelőtt a király születésnapja alkalmából diszszemlélet tartott a Vérmezőn a budapesti helyőrség fölött. A rendőrség némi aggodalommal várta ennek lefolyását, mert tartott attól, hogy a budapesti közönség tüntetni fog a Gotterhalte gyűlést dallama ellen. Ezért aztán mozgósították is az egész detektiv-testületet és tekintélyes gyalogos és lovasrendőr-csapatok állottak készenlétben. A nézőközönség azonban legnagyobb részben csak „kincstáriakból“ állott és így a tüntetés elmaradt. Zenészóval vonultak fel a csapatok teljes díszben. Hét órakor kezdődött a felvonulás és félkilenc órakor már négy oszlopban állottak. A Vérmező Atilla-utcai részén tábortól sátrat rögtönöztek, a melyben pálmák között állott az oltár. A hadtestparancsnok háromnegyed kilenc órakor érkezett meg és Czibulka altábornagy jelentése után megkezdte a szemlélet. Azután tábortól mise volt, a melyet Ványa Ferenc katonai prépost-plébános mondott. A mise közben a csapatok háromszoros sortűzet adtak, a Naphegyen

Valami délen utazó ember vetődött hozzá, aki elmesélte neki, hogy milyen nagy karavánt képeznek a golyák, mikor átjönnek a tengeren. Az mindjárt meg is ígérte, hogy majd küld ő neki golyát, ott van elég, csak rakasson nekik fészket a kéménye tetején és etesse, tartsa jól: bizonyosan ott fognak azok maradni. És majd meglátja, hogy nem hiába fognak kelepelni ott a kémény tetején. Így történt minden. Tavasszal megérkezett a két golya egy roppant nagy kalickában s még egy fészket is volt mellé téve. Minden készen volt. Csak föl kellett tenni a kémény tetejére. Vigan kelepeltek a madarak, jól érezték magukat. Sőt vidám lett nemsokára Sós Bertalanné asszonyom is, mert nem hiába beszélgetett velük. Egy hónap mulva valami szőszke kis lány sivitott a bölcsőben és roppant nagy örömet okozott Sós Bertalannak is, aki majd fölfalta azt a kis csöppöt nagy szeretetében, de akire vonatkozólag később Sós Bertalanné asszonyom mégis csak megvallotta nagy titokban, hogy nagyon, de nagyon hasonlít ahhoz a délen utazó idegenhez. — Hanem a golyákat nagy becsben tartották, királynak se volt jobb dolga a maga országában. Bizony nem csuda, ha nagy volt az ijedelem, mikor az egyik eltűnt onnan a meleg fészkekről...

Természetes, hogy ki adtuk neki azonnal az utat: menjen haza. Feleségem füstölt erősen, mi meg Jánossal együtt beszélgettünk kemény hangon: Hess golya, hess haza! Nincs itt semmi helyed! De biz az csak meg se

mozdult, legfeljebb csak a szárnyát libbentette meg egy kevéssé, amire mi mindjárt ráfogtuk, hogy na most repül mindjárt. Hanem hát azért még sem repült el.

Pedig már akkor oda jött Sós Bertalanné asszonyom is és hívni kezdte édes, puha hangokon: Gyere haza golya, gyere haza. Adok neked kigyót, békát, még gyikot is és ugy élsz, mint eddig még egy golya sem. Gyere haza, édes, gyere haza!

Hanem hát nem ment. Sőt akkor se ment, mikor valami hosszú ruddal akartuk kergetni, csak bámult a rudra, de a lényegét nem értette a dolgnak. Reggelre meg mi történt? Már akkor oda költözött a másik is. S aztán még a fészkeket is áthordták félig. És egyre kelepeltek vidáman jókedvvel, mint akik odabaza érzik magukat. Eh, bánom is én, akármit csinálnak is, én nem törődöm többé velük. Sós Bertalan uram is azt izente, hogy ő se bánja, neki már nincs szüksége golyákra, hát menjenek azok oda, a hova nekik tetszik! Punktum. És elhalgattunk mindakettőn. Hogy is tudott ez a két golya ilyen konsternációt csinálni közöttünk. Napok mulva még a feleségem is egész közönyösen nézett föl a kéményre, a hol a golyák már a kész fészkekből tekintgettek szét a világ felett.

Hanem ugyancsak otthon érezték magukat. Félni meg nem félték senkitől. Bizony egyszer csak azt vettük észre, hogy ott sétál valaki az udvarunkban és hogy az a valaki senki más, mint az egyik golya. No, tapsolt is a fo-

leségem eleget, amire alig győzte az a vissza-kelepelést. És ez az egyik még szemtelenkedett is. Benézett még a konyhába is és ha valami gyökér-félét is látott ott, azonnal lenyelte azt hitte az ostobá, hogy legalább is — gyik.

De bizony csak én is megijedtem, mikor napok mulva egyszer csak kopogtatott valaki az ajtómon s amikor kinyitottam az ajtót, senki mást nem láttam ott, mint ezt az egyik — golyát. Fiatal jegyes pár volt nálam akkor, a kik keresztlevelüket váltották ki. Megijedtek ők is, de el is pirultak, mikor a golya elkezdett kelepelni.

Es ez a jelenet — csudálatos — sokszor ismétlődött. Az a gonosz állat mindig megsejtette, ha fiatal pár jött hozzám. Odajött az ajtó elé. És elkezdett kelepelni hangosan, színtő kiabálva. Nem tudtam rájönni mit akar, pedig ezt a természetét nem akarta elhagyni semmiképen.

Csak sokára sejtettem a dolgot. Amikor ugyanis úgy vettem észre, mintha kelepelés közben hamiskásan kacintott volna egy jegyes pár. És akkor a lány mintha elpirult volna, a legény pedig mintha haragosan nézett volna rá és mintha megfenyegette volna öklével.

Mert ez a golya ez alkalommal mintha ezt kelepelte volna diszkrét módon:

— Szolid cég vagyok kérem és megbízható. Szállitok minták után, vagy egyszerűen szóbeli megrendelésre. Szállitok szökét, barnát. Fiu tetszik, vagy leány? — vagy tán mind a kettő? . . .

pedig megszólaltak az ágyuk. Azután diszmenet következett és ezzel a parádé tíz óra után befejeződött.

A vidéken.

Segesvár-ott a király születésnapjának előestéjén a város ki volt világítva. Ma reggel az összes hitfelekezetek templomában hálaadó istentisztelet tartottak. Az istentiszteleten a tisztviselők *Béldy* főispán vezetésével jelentek meg. A középületeken a nemzeti trikolor mellett a városházán, a szász iskolán és a cukrászdán kék-piros zászlók voltak kitűzve. Már a kora reggeli órákban mozsárágyuk hirdették az örömnepet. Délben a főispánnál fényes diszebed volt.

Zombor város lakossága nagy fényvel ünnepelte meg a király születésnapját. Az összes középületeken, valamint számos magánházon már a kora reggeli órákban nemzeti színű zászlók hirdették, hogy a nép ma örömnepet ül. Az összes templomokban ma diszistentiszteletet tartottak. *Latinovits* Pál főispán a megyei és városi hivatalnoki kar élén megjelent a róm. kath., a gör. kel. és az izr. templomban tartott istentiszteleten.

Temesvár-ott a király születésnapja alkalmából valamennyi templomban istentisztelet volt. A katonai gyakorlóterén a katonai és polgári hatóságok jelenlétében *Hemics* tábori plébános mondott misét. Tegnap este fényes kivilágítás volt katonazenével.

Siófokról, Kaposvárról, Lugosról vettünk még távirati értesítést, hogy ott is fényesen ünnepelték meg a mai napot.

Bécsben és Ischlben.

Bécs, augusztus 18.

A király születésnapja alkalmából ma valamennyi templomban istentisztelet volt. A Szent István templomban *Gruscha* bíboros hercegérsek celebráta a misét, a melyen jelen volt *Körber* miniszterelnök a minisztérium összes tagjaival, a Reichsrat mindkét házának és a tartománygyűlésnek elnökei, az udvari és állami méltóságok. Bécs polgármestere, a községtanács tagjaival és sok más előkelőség. A tartományok fővárosaiból érkező jelentések arról adnak hírt, hogy ő felsége születésnapját mindenütt hagyományos fényvel ünnepelték meg.

Bécs, augusztus 18.

Az egész éjjel tartott eső miatt a Schmelzre való giszkivonulás elmaradt s a helyett a fogadalmi templomban ünnepi istentiszteletet tartottak a bécsi helyőrség számára. Ott voltak a Bécsben lévő összes főhercegek, a vezérkar főnöke, a hadtestparancsnok, a tábornoki kar, az idegen katonai attassék és a szolgálatban nem lévő katonatisztek. Reggel ébresztő és a szokásos ágyulövés jelezték az ünnepet.

Ischl, augusztus 18.

A király vasárnap délelőtt 10 óra 10 perckor Ischlból udvari külön vonaton Ausszebe utazott. Délután odautazott *Lajos Viktor* főherceg, *Mária Valéria* főhercegnő, *Ferencz Salvator* főherceg, *Gizella* bajor hercegnő és *Lipót* bajor herceg is. A király és a többi fejedelmi vendégek délután 5 óra 50 perckor ismét visszatértek Ischlbe. *Windisgrätz* Ottó herceg és neje a király születés napjára Ischlbe érkezett. *Krieghammer* közös hadügyminiszter szintén ideérkezett. A mint beesteledett, a középületeket kivilágították.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

Az aradi színtársulat Gyulán.

— A megnyitó előadás. —

Az aradi megnyitás mintájára, tablós, prologos diszelőadás keretében nyitotta meg *Zilahy* Gyula hathetes színtársulatát Gyulán. A népkertben álló Erkel-szinkört szépen megtöltötte a közönség, mely zajosan tapsolta a színészeket egész este.

Az aradi megnyitón bemutatott három egyfelvonásos darab, a Hunyady-opera nyitánya, *Abrányi* prologja és egy tabló képezték az est műsorát, melylyel a gyulai kritika nagyon megvan elégedve.

Ugy a társulat — mondja — mint a közönség megnyerték egymás vonzalmát, szeretetét, mely bizalom nélkül nem képzelhető el sikeres színi szezon. A közönség és társulat közt e már meglevő kapcsolatra támaszkodva bizunk a szezon teljes, elementáris sikerében.

A bérlet is bevált. A hetek óta tartó érdeklődés — írja az ottani újság — az ugynevezett színházi láz meghozta az idei szezon bérletközönségét is. A közönség dicséretreméltó, szép arányban teljesítette kulturális köteleességét. A bérlet nagyságából örömmel konstatálható, hogy a bérletközönség nagyobb a tavalyinál, ha finánciális szempontból nem is, de kiterjedtebb az érdeklődés, nagyobb a bérlet száma, mint tavaly.

* *Fedák Sári* Berlinben. A berlini *Wintergartenben* szombaton este volt a szünet után az első előadás, amelyet *Fedák Sári* fellépése tett szenzációssá. A színházat, amelyben 6000 ember fér el, csaknem teljesen megtöltötte a közönség, mely lelkesedéssel, tapssal, hoch és éljen kiáltásokkal ünnepelte a magyar szubretet. *Fedák Sári* három dalt énekelt és pedig egyet magyarul és kettőt angolul és ezenkívül táncolt is. Dalaival és táncával oly nagy hatást ért el, hogy a *Wintergarten* házi szabályai ellenére 5—6 szor kellett a függönyök előtt megjelennie. A berlini magyarok nemzeti színű szalagos koszorút nyújtottak át a művésznőnek. Sikere oly nagy volt, hogy az eredetileg csak fél hónapra kötött szerződést egy hónapra hosszabbították meg.

Öreg honvédek a Kossuth-ünnepen.

(Főhívás Kossuth katonáihoz.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 18

Az aradi negyvennyolcas honvédegyesülethez szívehez szóló, hazafias érzéstől áthatott érdekes főhívás érkezett. Az országos Kossuth-ünnep rendező bizottsága küldte, ünneplésre szólítva föl „Kossuth katonáit”, a kiknek legtöbb joguk, a legtöbb okuk van, hogy Kossuth születésének századik évfordulóját ünnepejék.

Az öreg honvédekhez intézett felhívás így szól:

Kossuth ünnep rendező bizottság

Budapest,

IV. Irányi-utca 17. Saskör.

Agg Honfiak!

Kossuth Lajos századik születési napjának évfordulója alkalmával, hozzátok, az ő dicső katonáihoz fordulunk. Agg honvédek! Ti, kik az ő szavain fellelkesedve áldozatok vért a hazaoltárán s néztetek szembe a halál egész veszedelmével boldog imát rebegtetek e napon, hogy Kossuth századik születése napját megünnepelethetitek! Jöjjetek és rebegjétek el a szent imát, azon szent helyen hol az ő szent porai nyugszanak; a szíve talán most is dobog a hazáért.

Zarándokoljatok e napon a magyar nép szent sirjához, és vegyetek részt mauzoleumának alapkövével.

Kérjük a tisztelt elnökséget, bejelentéseiket, és a résztvevők számát mielőbb közölni.

Hazafias üdvözlettel:

Lakatos, elnök.

Az aradi 1848—49-es honvédegyesület a főhívást a következőkkel teszi közzé:

Vonatkozással a fenti felhívásra, felhívjuk az aradi 1848—49-es honvédegyesület minden egyes tagját, hogy a ki ezen magasztos ünnepeken Budapesten részt venni ohajtana, e hó 25-ik napjáig az aradi honvédegyesületi elnökségénél jelentkezni sziveskedjék.

Arad, 1902. augusztus 18.

May Soma,
jegyző.

Simay István,
elnök.

Megvan a kiegyezés.

(A legfrissebb politikai szenzáció.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 18.

Az egyik legtekintélyesebb fővárosi lap holnapi száma országra szóló szenzációt pattant ki: a legmegbízhatóbb forrásból szerzett értesülés alapján azt írja, hogy a két ország miniszterelnökei között teljes megegyezés jött létre a kiegyezésre vonatkozólag. A lap részletet is közöl a megállapodásból, és pedig egy rendkívüli fontosságú részletet az elfogadott feltételeknek, mely azt tartalmazza, hogy Magyarország abban az esetben, ha az osztrák Reichsrath nem fogadná el a most megkötendő kiegyezésnek immár megállapított részleteit, teljesen önállóan rendezkedhetik be.

A *P. L.* holnapi száma feltétlenül megbízható forrásból nyert adatok alapján vezető cikket közöl a kiegyezés jelenlegi állásáról. A közlemény teljes határozottsággal azt mondja, hogy mindazon kérdésekben, melyek a kiegyezés komplexumát alkotják, teljes megegyezés jött létre a két miniszterelnök között. Differenciák ugyan vannak még, ezek azonban csak az autonóm vámtarifa egyes fontosabb pontjaira vonatkoznak és ki van zárva, hogy ezek akadályt képezzenek a kiegyezés létrejötté előtt s hogy a dualizmus felbontására vezessenek.

Szell Kálmán miniszterelnök egyes kérdésekre nézve engedelményeket tett, de ezekért viszont ugyanolyan értékű koncessziókat is kapott s így a kiegyezés mérlege, bár — mint említettük — a kiegyezés maga formájában megváltozott, nem mutat változást.

Magyarországra nézve a megkötendő kiegyezésnek az a fontos jelentősége van, hogy a megállapított és elfogadott feltételek között bennfoglaltatik az a feltétel, hogy ha az osztrák parlament nem fogadná el az új kiegyezési feltételeket, illetőleg *Körber* miniszterelnök nem volna képes keresztülvinni parlamentjében a mostani megállapodásokat, akkor Magyarország a jelenlegi kiegyezés alapján teljesen önállóan rendezkedhetik be. Ennek a dolognak magyarázata az, hogy *Szell* Kálmán miniszterelnök kizártnak tartja annak bekövetkezését, hogy az osztrák parlament elfogadja a kiegyezési feltételeket, s őszintén bizik abban, hogy *Körber*nek nem fog sikerülni keresztülvinni a Reichsrathban a megállapodásokat. Ha ez bekövetkezik, akkor ránk fontos vivmánynyá és értékes dologgá válik ez a pont, ellenkező esetben pedig, amelynek reményében *Körber* elfogadta ezt a passzust nemcsak értéktelen, de veszedelmes következmények is származhatnak belőle.

Ez a politikai vabanque tehát csak jobbra, vagy balra dülhet el. Ugy látszik, hogy *Körber* dr. épít arra a hangulatra, amely őt a kiegyezési tárgyalások folyamata alatt osztrák részről, ha mesterségesen is, de elég általánosan körülvette, *Szell* ellenben bizik a Reichsrath megbiz-

hatatlanságában, amelyről a multban anynyi példát adott.

A kiegyezési tárgyalásokra vonatkozólag Bécsből azt jelentik telefonon, hogy Körber a mai minisztertanácson jelentést tett a király előtt tartott konferencia eredményéről s bejelentette, hogy a miniszterelnök és a szakminiszterek augusztus 22-én Bécsben tanácskozássra gyűlnek össze.

MULATSÁGOK

— **Bál Csermón.** A csermői önkéntes tűzoltó-egylet augusztus hó 24-én kaszinó összes helyiségeiben, népünnepélyvel egybekötött zártkörű táncvigaimat rendez. Beléptidj: személyjegy 1 korona, családjegy 3 korona.

Chimay hercegné féltékeny.

(Rigóék legújabb esete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 18.

Chimay hercegnének, meg az ő híres párjának, Rigó Jancsinak, ugyancsak gondjuk van rá, hogy el ne merüljenek a feledés homályába. Igazi cigánymódra kóborolnak a világon és komolyan — úgy látszik — minduntalan szükségét érzik, hogy jelt adjanak magukról. Hol New-Yorkban jelennek meg, mint élőképek, hol Kairóban, mint tőkepénzesek. Közben meg derék vályogvető rokonainál vizitálnak itthon, Komárom körül.

A változatosság kedvéért most a chronique scandeluse-ben, tűnnek föl. Egy kis csetepatéjuk volt. Párisból kapjuk a híret. Egy világfürdőn Anglien les Bains-ben történt az eset. E hir szerint ott nyaralt most a vidám pár s nyaralna tán most is, ha közjük nem furakodik a pörpatvar tulajdonképpen hősnoje, állítólag valami dús gazdag angol hölgy.

Akinek szöke a haja és fehér az arca. — Szőkébb és fehérebb, úgy látszik, mint Chimay hercegasszonyé, mert Rigó Jancsi szerelmes lett belé.

A minap egy csöndes éjen érzelmes nótá verte fel a szálloda csendjét. Az igazgató zilált hajfürtökkel rohant végig a folyosókon és kétségbeesetten kereste a tettest. Végre az angol hölgy szobája előtt állt meg:

— Kérem, ne tessék itt éjnek idején hegedülni — kiáltott az igazgató és nagyokat vágott az öklével az ajtóra, mire az megnyit és Rigó Jancsi lépett ki a vonójával. Mögötte az angol hölgy.

Nagy botrány kerekedett. Rigó szidta az igazgatót magyarul; az igazgató meg Rigót franciául. A hölgy pedig, hogy nemzetközi legyen a veszekedés, angolul káromkodott.

És most jön a java.

Chimay hercegné meghallotta a lármát, magára kapta a pongyoláját és kirohant a folyosóra. Nem csoda, ha tüstént tisztában volt a helyzettel. Fölkapott egy bronzgyertyatartót és úgy odavágta Jancsi fejéhez, hogy csak úgy koppant.

... Ám a hercegné lágyszivü és másnap már ismét karonfogva sétált a terrazon az ő cigányával. De egyszerre csak meglátta a vetélytársát s mert bronzgyertyatartó éppen nem volt kéznél, káromkodni kezdett. Ebben viszont az angol hölgy sem maradt mögötte és szintén ékesen adott kifejezést haragjának, még hozzá — mily csudás — ugyancsak magyarul!

A zajos társaságot egy fürdőbiztos választotta szét és Rigóéknak nem volt maradásuk Anglien les Bains-ben. Udvariasan kitessekeltek őket s most Genfben vannak.

SPORT.

+ **A csabai tornaverseny.** A Szent-István napi csabai tornaversenyre lázas készülődés folyik Aradon is. Az *Athletikai Klub* tagjai tréniroznak a holnaputáni országos versenyre, a hová testületileg mennek át. Az indulás szerdán reggel az öt óras vonattal történik, az átrándulók találkozója az indóházánál lesz. Az összes versenyzők több mint 200 versenyszámra neveztek. A nagyközönségnek is a legmagasabb fokra szállott az érdeklődése. Nemcsak Csabán foglalták le előre a jegyeket, hanem vidékről is igen számosan levélileg keresték meg a titkári hivatalt. *Wenckheim* Frigyes gróf, a tornaverseny védnöke által adományozott összegből a rendezőség három tiszteletdíjat vett, melyet a vívóverseny győztesei kapnak. Az első díj a *budai honvédszobor miniatúrában* bronzból, fehér márvány talpazaton; a második díj egy *bronz vívó-alak*; a harmadik díj két *nikkel vívó-kard*. A hölgyek díja egy *diszórát tartó bronz-alak*. Ezt a rudmagasugrás nyertese kapja. A gátverseny tiszteletdíja: Csaba város által felajánlott *bajnoki szalag aranyéremmel* és Csaba város bajnoka cím. Az összetett szertornázás tiszteletdíját a csabai tornaegylet adta: *ezüst diszserleg*. A diszkoszvetés tiszteletdíja: *ezüst makkakészlet*, adja a csabai takarékpénztár-egyesület. A 100 yardos síkfutás tiszteletdíját: *ezüst szivarkaszelencét*, a csaba-városi takarékpénztár adományozta. A 3000 méteres kerékpárverseny tiszteletdíjait dr. *Lukács* György főispán, diszelnök adományából vettek egy értékes *ezüst versenyórát*. A gerelyvetés nyertese ugyanilyen tiszteletdíjat kap, melyet az *aradi ipar- és népbank* békésmegyei fióktétele adományozott.

Katonai díszszemle Aradon.

(A király születésnapja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 18.

Ha vidéki ember ilyen időtájt a fővárosba megy, nem mulasztja el a vérmezői díszszemle megtekintését. Ez a látványosság, ha nem is teljességében, de elég nagy méretben részül jutott ma az aradiaknak is. Abból az alkalomból, hogy *Windischgrätz* herceg lovassági tábornok, csapatfelügyelő Aradon időzik, ma a király születésnapján tábori mise és díszszemle volt a vaggongyár melletti mezőn, hová felvonult az egész aradi helyőrség és a gyakorlat alkalmából a közeli falvakban elhelyezett nagyváradi Vilmos-huszárok.

A nap fénylő arccal ragyogott le az ünnepi képre, a hatalmas mezőre, melynek jó részét megszállva tartotta a katonaság. A Hadik-huszárok laktanyája előtt, ott, ahol a minapi jubileumi ünnepély alkalmával állott, sátor volt kifeszítve, s alatta az oltár. A zöld galyakkal díszített sátoron piros-fehér-zöld és fekete-sárga zászlókat lobogtatott a szél. Az oltár is díszben várta az isteni tiszteletet, az imát a király születésnapja alkalmából. A sátor díszítéséről *Gássa* Béla buzgósága gondoskodott.

Széles oszlopban állott a sátor előtt a csász. és kir. 33-ik gyalogezred, ettől balra az aradi honvéd zászlóalj, szélről az élmezősi osztály kis csoportja, míg a vaggongyár felőli szárnyat a 33-asok zenekara képezte. A közös bakák mögött a Hadik-huszárezred, mellettük a Vilmos-huszárok foglaltak állást, míg előbbieket után a honvéd huszár-osztály, s az utóbbiak mögé a kasszentmiklósi tüzér-üteg volt felállítva. A csapatok előtt *Rieger* Emil vezérőrnagy, temesvári lovas dandár-parancsnok és *Lehmann* Vince vezérőrnagy, aradi gyalog dandár-parancsnok ültek nyeregben, tábori díszben, díszföveggel.

Kilenc órákor megérkezett *Windischgrätz* herceg, *Schwitzer* Lajos lovas tábornok, hadtestparancsnok kíséretében. A zenekar rázendített a *Gotterhaltéra*, a dobok peregtek, a herceg, a hadtestparancsnokkal és a két tábor-

nokkal végig lovagolt az összes oszlopok frontja előtt. A herceg tábori díszben volt, díszföveggel, mellén az aranygyapjas rend jelvényével és az összes hadi díszményekkel.

A szemlét elvégezve, betért a herceg kíséretével és a tisztikar egy részével a sátorba, melynek bejáratánál *Allersdorfer* Julián tábori lelkész várta a szentelt vízzel. Nyomban kezdetét vette a mise, melyet *Allersdorfer* Julián szolgáltatót. A sátor padjaiban hölgyek, nagyobbára katonatisztek hozzátartozói, foglaltak helyet, míg kívül nagy közönség nézte az érdekes látványosságot.

A mise után *Windischgrätz* herceg beszélgetett kíséretével és megszólította *Lázár* Frigyes huszár ezredes nejét, kivel mosolyogva váltott néhány szívélyes szót. Az ezredesné magyarul beszélt s így a herceg magyar szót is vegyített a beszédbe. A kedélyes jelenetet csakhamar meg kellett szakítani: háromnegyed tíz órákor megkezdődött az elvonulás.

Rieger Emil lovas dandár-parancsnok és utána *Lehmann* Vince gyalog dandár-parancsnok vezették a katonaságot. Legelől a 33-ik gyalogezred léptetett, *Wachsmann* ezredessel élén, azután a honvéd gyalog zászlóalj *Hadffy* Imre alezredes, azután a Hadik-huszárezred *Lázár* ezredes, a Vilmos-huszárezred *Leonhardy* báró ezredes, a honvéd huszár osztály *Tallian* őrnagy, a tüzérüteg *Moys* Dezső őrnagy vezénylete alatt. Az egyenruhák színei, a zsinórok, kackiás forgók, fényes kardok tarka csillogó változata megkapóan szép képet nyújtott, csupán a honvédgyalogság kis csapata vált ki szegényes egyenruhájával. *Nem lévén elég díszruhája a legénységnek*, sapkában, zubbonyban kellett kivonulniok s hozzáilleszkedően a tisztetek is így vezették a honvédeket.

Windischgrätz herceg, kinek oldala mellett *Schwitzer* tábornok és több vezérkari tiszt állott a szemle alatt, az elvonulás után a tábornokokhoz és a parancsnokokhoz szokás szerint beszédet intézett, melyben megelégedésének adott kifejezést.

Délben a Fehér kereszt télikertjében a tisztikar számára nagyszabásu *banquet* volt.

Délután új magas katonai személyiség érkezett Aradra: *Allbach* altábornagy, a nagyváradi hadosztály parancsnoka. Ezzel még élénkebb lett a mozgalmas katonai élet, mely szokatlan az aradiak előtt, kik olyan nagyszabásu díszszemlét hosszú idő óta nem láttak, mint aminő a mai volt.

TANÜGY.

(—) **Beiratások.** A következő iskolai értesítést vesszük: A *dévai* m. kir. áll. főreáliskola javító vizsgálatait f. é. augusztus 30-án d. u. 2—6-ig tartja meg mikor az illetők okmányaikkal szülőik kíséretében tartoznak megjelenni. Netáni akadályoztatás esetében előzetes kérelmi engedély kérendő. A beiratkozás napja szeptember 1. 2 és 3-án. Minden új tanuló keresztlevelét, himlő oltási bizonyítványát is hozza magával. Az internátusba felvett tanulók szept. 2 és 3-án vonulnak be s előre jelentsék érkezésüket *Fogolyán* Sándor tanár úrnál. Az igazgatóság.

(—) **A karánsebesi magán polgári leányiskolának** mind a négy osztálya államosított. Monumentális, a kor igényeinek mindenben megfelelő, központi új iskolai épület emeletének baltáryában van elhelyezve a szükségesekkel teljesen felszerelve. Tandíj, beiratásidj s egyéb fizetni való illetékek egész évre mindössze 18 korona. Karánsebes városa, erdőkoszoruzta hegyek közt, tiszta levegőjével, egészséges, jó ivóvízzel fejlődő gyermekeknek kiváló tartózkodási hely. Uri családokhoz jutányos árak mellett leendő elhelyezésről az igazgatóság szívesen gondoskodik, valamint felügyel s felügyeltet a növendékekre az iskolán kívül is, és

mindenkor gondja lesz arra, hogy vallásos érzelemben és hazafias szellemben nevelkedjenek fel. Időszerűnek tartjuk ezt most, a beiratások küszöbén, az érdeklődő szülők tudomására adni s figyelmüket erre az intézetre a szeged—orszói vasutvonalon, mint egyedüli állami polgári leányiskolára felhívni.

Egy menyasszony tűzhalála.

(A petroleum halottja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 18.

Hiába minden szó, minden írás, hiába közölnek a lapok nap-nap után gyászos történeteket a spiritusz vagy a petroleummal való gondatlan bánásmód folytán keletkezett szerencsétlenségekről. Nem okulnak rajta a nők, akiket valósággal kiszemel a végzet e kínos szenvedésekkel járó halálra, mert élethivatásuk folytán ők bánnak leginkább ezekkel a veszedelmes gyulékony anyagokkal.

Most ismét egy ilyen szerencsétlenség történt Nagyváradon. A katasztófának egy szép fiatal leány, egy menyasszony az áldozata, aki olyan meggondolatlan volt, hogy égő parázsra petróleumot öntött, amitől a veszedelmes folyadék lángra lobbant s meggyújtotta a leány ruháját. A szerencsétlen teremtés iszonyu égési sebeket szenvedett, amelyek halálát okozták. A tragédia részletei a következők:

Grünbaum Hermann nagyváradai cipész-mester 18 éves szép leánya Szeréna vasárnap délelőtt Szabadság-utcai lakásukon a konyhában foglalatostkodott. Tűzet akart gyújtani a kályhába. Először papírt dugott a forgácsok alá, amitől azok tüzek fogtak, de sehogy sem akartak lángra lobbanni.

A leány türelmetlenségében egy üvegből petróleumot öntött a kályhába, hogy hamarabb lángoljon a farakás. A már izzó forgácsok a rájuk öntött petróleumtól egyszerre lángra lobbantak, a lángok a kályhából is kicsaptak s a leány kezében lévő üveg tartalmát is felgyújtották, úgy, hogy az a következő pillanatban szétrobbant.

A szerencsétlen teremtést pár pillanat alatt előzönlötték a lángok. A halálra rémült leány mint egy lobogó fátyla rémes sikoltozással rohant ki az udvarra, ahol kinjában a földre vetette magát.

A borzasztó látvány, a vért fagyasztó sikoltozás a segítségre sietőket annyira rémületbe ejtette, hogy először azt se tudták, hogy mihez fogjanak. A következő percben azonban többen vizes ruhákat borítottak a jajveszékelt lányra s így nagy nehezen sikerült a lángokat eloltani. Ekkor azonban már majdnem teljesen összeégett a szegény leány, akit fél holtan vittek a szobába és ágyba fektették. Az első orvosi sedélyt Berkovits Miklós dr. és Gerő Sándor dr. orvosok nyújtották lehetőleg enyhíteni igyekezően a szerencsétlen kinjain.

Már ekkor nyilvánvaló volt, hogy a szegény teremtést nem lehet az élet számára megmenteni. A kegyetlen szenvedések óráiban a leány folyton vizet kért s szivszaggató jajkiáltásokat hallatott. A leírhatatlan szenvedések tegnap délután 5 óráig gyötörték a leányt, amikor megváltotta fájó szenvedéseitől a halál.

Az iszonyu kínok közt elhunyt fiatal leánynak három hét múlva lett volna az esküvője egy derék nagyváradai iparossal, akit a borzasztó eset annyira megrendített, hogy most betegen fekszik. A leány boldogtalan szüleit is ágyba döntötte ez a rettentő csapás.

Schenk tanár meghalt.

(Egy híres professzor halála.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 18.

A hosszú lábú gólya madár megint árván maradt: meghalt a kormányzója. Ha ugyan ennek lehet nevezni Schenk professzort, aki a múlt években egyike volt a leghíresebb s legismertebb orvosoknak ama felfedezése révén, amely a gólya kormányozhatóságát akarta megalapítani. A felfedezés azonban, mint tudjuk, nem sikerült, s a gólya ismét a régi során marad, egy állapotban a repülőgéppel, ma sem kormányozhatók. Sőt ma a probléma fejtogetője Schenk tanár is meghalt.

Bécsből jelenti ugyanis tudósítónk, hogy Schenk tanár, a ki a gólya kormányozhatóságáról írt könyvével annak idején Európaszerte feltűnést keltett, tegnap Schwanberg-ben elhunyt. Schenk tanár tudvalevőleg rendelkezési állományban volt, minthogy könyvének megjelenése után konfliktusba keveredett az egyetem tanácsával. Schenk azóta visszavonultságban töltötte napjait a schwanbergi kastélyban.

Akik tehát Schenk professzortól várták a gólya-probléma megoldását, lehetnek a reményükről, a tanár visszavonulása alatt folytatott kísérletnek eredménye nincs, a gólyát nem sikerült megfékezni. S miután a kudarc óta Schenk is mélyen elhallgatott, aligha lesz bátorsága hamarosan fellépni valakinek újabb találmányával; már csak azért sem, mert a híres professzor meglehetősen diszkreditálta a problémáját.

Mikor az első visszahatás elemibb erővel nyilvánult meg a nagyhirű felfedezés után, Schenk még egy erőfeszítést tett, hogy állítását fenntartsa s felfedezésének érvényt szerezzen. Az erőfeszítés nem járt eredménnyel, sőt bal kimenetelű lett a professzorra nézve: nyugalomba küldték. S ő visszavonulva stájerországi kastélyába Schwanbergbe, folytatta tanulmányait, hogy meggyőzhesse a világot felfedezésének eredményes voltáról. Ha azóta sikerült megoldani a problémáját, úgy sirba vitte Schenk a kincset érő tudását. Es ebben nincs lehetetlenség.

Az tény, hogy a Schenk teóriája nem volt alap nélkül való. Elvégre is tudományos elveken és praktikumon — ha mindjárt egyoldalun is — alapult, s nem lehetetlen, hogy más hibája nem volt, minthogy időelőtt hozta nyilvánosságra. Elsiette a dolgát. Még egy pár esztendői tapasztalás, kísérlet, melyet nem akaszt meg kezdetlegességében és csirájában a visszahatás, — s úgy lehet, hogy ma már bevált volna a felfedezés. Schenk azonban úgy tett, mint az a rendőr, aki csak helyes nyomában van a tolvajnak, de azt híreszteli, hogy már el is fogta. Így tett Schenk professzor is. Meg voltak az elméleti, amelyek helyesek lehetnek, de a gyakorlatban egyelőre nem váltak be. Sőt az sem lehetetlen, hogy a közönség kapzsisága és mohósága s a tárgy fontosságánál, pikánságánál és érdekességénél fogva, sokkal pozitívabb és általánosabb dolgot csinált az egész felfedezésből, mint amilyennek Schenk szánta. Csupa jóakarattól, mert szeretete volna, ha a probléma csakugyan megoldást nyer.

S a felfedezést megölte a részvét. Megölte nemcsak a felfedezést, hanem a felfedezőjét is. Schenk professzor visszavonult és azóta mit sem lehetett róla hallani, egészen mostanig, mikor a halála híre jött meg Stájerországból.

HIREK.

— A torontáli főispánság. Torontálmegyében ismét megüresedett a főispáni szék, amelyet alig három hónapja töltöttek be Bethlen Miklós gróffal, Hunyadmegye volt főispánjával. Az új torontáli főispán súlyosan megbetegedvén, elhagyta hivatalát s minden valószínűség szerint oda többé nem is tér vissza. A belügyminiszter ideiglenesen Dellimanics Lajos alispánt bízta meg a főispáni teendők végzésével. Mint Nagybecskerekről írják, ott az az általános vélemény, hogy Bethlen rövid idő alatt beadja lemondását a főispáni székről s arra Dellimanics alispánt fogják kinevezni. Ezenkívül emlegetik Csekolics Gyula gróf országgyűlési képviselőt is, mint főispán-jelöltet.

— Új pénzügyi titkárok. A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a pénzügyminiszter az aradi pénzügyigazgatóságához Blaur Gyula nyitrai és Benczédi József aradi pénzügyi segédtitkárokat pénzügyi titkárokká végleges minőségben kinevezte.

— Kosár az aradi auratnak. Tolnavármegye törvényhatósága ülést tartott, amelyen tárgyalás alá vették Arad város átiratát a Kocsuth-ünneplés dolgában. A vármegye állandó választmánya javaslatot adott be, hogy Tolnavármegye hivatalosan ne ünnepelje Kocsuth Lajos születésének századik évfordulóját. Többen, de különösen Boda Vilmos és dr. Schwetz Antal szólottak az állandó választmány javaslata ellen, miután azonban már senkisem jelentkezett szólásra, a főispán berekesztette a vitát és elrendelte a szavazást, melynek az lett az eredménye, hogy 57 szavazattal az állandó választmány javaslatát fogadták el. A javaslat szerint Tolnavármegye hivatalosan nem ünnepel, hanem felszólítja a községeket, hogy azok, ha tetszik, otthon saját községükben áldozzanak a megdicsőült hazafi nagy emlékének.

— Mérsékelt áru utazás Szt.-István napján. A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint Szent-István napja alkalmából a magy. kir. államvasutak vonalainak összes állomásairól (az üzemükben álló helyi érdekű vasutak állomásainak és szomszédos forgalomnak kizárásával) mind a három kocsiosztályra nézve úgy a gyors, mint a személyvonatokon Budapestre mérsékelt áru menetérti jegyek adatnak ki. Ezen jegyek folyó évi augusztus hó 16—20 ik napjain, — az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban — valamennyi személyszállító vonathoz (expresszvonatok kivételével) adatnak ki. A menetérti jegyek öt napig érvényesek, oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, a visszautazást legkésőbb az ötödik napon éjjel előtt meg kell kezdeni, megjegyezvén azonban, hogy a visszautazás legkorábban csak augusztus hó 20-án délután történhetik, korábbi visszautazás esetén a jegyek érvénytelenek. Utmegszakításnak sem menet, sem jövetkor nincs helye. Gyermekekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

— A braganzai herceg eltűnése. A braganzai herceg világhírű botrányának érdekes fordulatáról ad hirt a táviró. Budapest előkelő köreiből az a szenzációs esemény képezi beszéd tárgyát, hogy a braganzai herceg Londonból eltűnt és ismeretlen helyre távozott. Hogy mi volt állítólagos eltűnésének közvetlen oka, nem tudják. A herceg, mint ismeretes, a fogságból való kiszabadulásakor óriási vinkulumot tett le arra az esetre, ha megszöknék. Ez a körülmény még érdekesebbé teszi az eltűnést, melyet — képzelhető — mennyi változatban kommentálnak most.

— Házasság. Gábor András aradi jóhírű építészeti-vállalkozó, az aradi iparosságnak fiatal, becsülésben álló embere e hó 20-án esküszik meg Mónus Teréz urnóval Hódmező-Vásárhelyen.

— **A miniszter köszönete.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az *arad-csanádi egyesült vasutak részvénytársaságának*, a mely a gurahonci állami elemi népiskola fejlesztéséhez jelentékeny anyagi támogatással járult hozzá, őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

— **Nyári szabadság.** A szabadságidőt nyert városi tisztviselők közül *Tisch Mór* tb. főorvos ma hazaérkezett, *Grein Nándor* tb. főkapitány pedig ma kezdte meg hat hétre terjedő szabadságidejét.

— **Elhunyt képviselő.** Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: *Luzpa Péter* országgyűlési képviselő ma pomázi birtokán meghalt.

— **Geológiai vizsgálatok Aradmegyében.** A földmívelési miniszter rendeletéből most osztotta föl a m. kir. földtani intézet a jövő év során geológiai vizsgálat alá veendő területeket. *Pethő Gyula* dr., főgeológus a jövő évben Bihar megyében a Fenesi-Nagypatak környékén folytatja felvételeit s rövidebb vizsgálatokat *Aradmegye* északi részében is fog végezni.

— **Uj rend a lóvasuton.** A főkapitány elrendelte, hogy a lóvasuti kocsik hátulsó részén ezentul nem szabad állni, hogy a fel- és leszálló közönség elől ne legyen elzárva az út. A kocsis melletti részen meg van engedve az állás.

— **Halálozás.** *Schannen Lajos*, volt aradi most szegedi dohány-beváltó hivatali tisztviselőt súlyos gyász érte: neje, született *Marietta* Mariska, szombaton, 32 éves korában meghalt. A hosszas szenvedés után elhunyt asszonyt Aradon is kiterjedt rokonság siratja.

— **Egy színigazgató botránya.** *Pozsonyban*, mint onnan jelentik, nagy feltűnést kelt egy botrány, amelyet *Ruszt József* volt színigazgató provokált. Rusztnak a felesége csütörtökön fölkereste *Pichler* Alajost, a „Pressburger Tagblatt“ szerkesztőjét, aki ujságjában Ruszt ellen írt egy cikket és rövid szóváltás után a szerkesztőt a redakcióban *inzultálta*. Ugyanaznap este maga *Ruszt József* az utcán találkozott *Pichler* szerkesztővel és *bottal rátámadt*, de *Pichler*nek egy ujságíró kollégája közbelépett és megakadályozta a botrány folytatását. *Pichler* ezután provokálta két segéd utján Rusztot, de mivel ez nem nevezte meg a segédeit, a *Pichler* segédei az ügyet a felük részéről befejezettek jelentették ki. A botránynak, amely *Pozsonyban* nagy feltűnést kelt, az előzményei a következők: *Ruszt József* áprilisban engedelmet kapott a belügyminisztertől, hogy a pozsonyi arenában németnyelvű előadásokat tartson. Társulata májusban kezdett vendégszerpelni, de a rossz idő és pártolás hiánya miatt mindjárt az első hónapban fizetése képtelen lett. Erre pozsonyi polgárok hatezer korona kölcsönt adtak neki, hogy fizesse ki belőle a színészeket. Ruszt csak részben elégitette ki az összegből a társulata tagjait és a kölcsönvett pénze tovább vezette a színházat. Mivel a színház ezután is deficitel dolgozott, a hatóság megvonta Rusztól a színházi engedelmet és egy konzorciumnak adta oda, amely polgárokból és írókból állt. Ruszt a konzorcium ellen pört indított, hogy adják ki neki a hatezer koronát, amit kölcsön kapott. Rusztnak ezt az eljárását *Pichler* Alajos megkritizálta, azonkívül *csalással és szeszegéssel* vádolta. Ez birta Rusztot és a feleségét az *inzultusra*.

— **Az amerikai magyarok zászlója.** A zászlóval, mely az Országos Nemzeti Szövetség ajándéka, vasárnap kelt utra *Zseni József*. A bucsuzkodás nagy ünnepélyességgel ment végbe. A magyarság szent szimbólumának elszállítása előtti bucsuzásra több ezer embernyi tömeg ment ki vasárnap reggel a keleti pályaudvarhoz. A közönség a főhomlokzat előtt állott fel, hol a bucsu aktusa történt. Számos egyesület saját zászlója alatt vonult ki. Fent a lépcsősor

legfelső fokán állott kibontott zászlóval *Zseni József* s mellette a Nemzeti Szövetség régi *Rákóczy-zászlója* lengett. Az Acélhang dalegyesület élénkelte a Szózatot, majd *Balázs* Árpád a szövetség elnöke, vett búcsút a zászlótól, mire *Zseni József*, ki a zászlót Amerikába viszi felelt. *Zseni*, mint az Országos Nemzeti Szövetség kiküldötte, nem utazik egyedül, vele megy *Szebenyei József* vidéki hírlapíró is, ki a múlt évben Aradon tartózkodott hosszabb ideig. A zászlóval — ha valami akadály közbe nem jön — szeptember elsején érkeznek a kiküldöttek New-Yorkba, hol a magyarok impozáns módon készülnek őket fogadni.

— **Öngyilkos milliomos.** Nagy feltűnést keltett *Csikagóban* a *Stettinből* odaszármazott többszörös milliomos *Rotschild* A. M.-nek öngyilkossága. *Rotschild*, ki a milliomos *Morris Nelson* veje, *Csikago* legelőkelőbb kereskedői közé tartozott, föbe lőtte magát palotájában. Felesége apjának lakásán tartózkodott. Ott értesült a szomorú férje öngyilkosságáról. *Rotschild* évek óta álmatlanságban szenvedett, s ez érlelte meg benne a végzetes tettet. Ez volt az oka, hogy kilépett annak idején a *Rotschild* A. M. és társa cégből. Utazni akart, hogy visszaszerezze egészségét. A *chicagói* kereskedői világban jó hírneve volt az elhunytak, aki 1851-ben született *Stettinben* s zsenge korában került *davenporti* fivéréhez. 18 éves korában már a cég tagja volt. Pár évvel később *Csikagóba* helyezték át a ruhaüzletet s a milliói itt szaporodtak milliókkal. Kinek szerzett boldogságot e nagy vagyon? *Rotschild* is egyike ama gazdag szegényeknek, akik irigyelhetik a szegény gazdagok sorsát.

— **Vasárnapi hivatalos órák a postán.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki a vidéki posta-, táviró és telefonhivatalok vasár- és ünnepnapon hivatalos óráinak megváltoztatása ügyében. Eddig ugyanis nagy rendszertelenség volt ezen a téren. Most, hogy a közönség sok panaszának eleget tegyen, a miniszter elrendelte, hogy augusztus elsejétől valamennyi hivatal vasárnap és ünnepnapon délelőtt nyolc órától tizenegyig tartásuk nyitva.

— **Családi dráma.** *Gold* Manó prágai kereskedő, mint sürgönyzik, *meggyilkolta feleségét és tíz éves leányát*. Ezután öngyilkosságot követett el. Hogy mi az oka a családi drámának, nem tudják.

— **A telefon tolvajai.** A nagyváradai posta- és táviró igazgatóság a következő érdekes figyelemztetést teszi közzé:

Nagyzerind község jegyzői irodájából folyó hó 14-én reggel 5 órakor egy fiatal, magas, barna kőrszakalat viselő férfi, ki magát telefonkezelőnek adta ki, a kincstár tulajdonát képező távbeszélő gépet, azon kijelentéssel, hogy azt javítani szükséges, nyilván lopási szándékából, elvitte, s azóta azt vissza sem juttatta.

Hasonló esetek ismétlődésének elejét veendő, figyelemztetem a t. távbeszélő előfizetőket, hogy távbeszélő állomásuk megvizsgálását, javítását és a távbeszélőgépek kicserélését a jövőben csakis előttük ismeretes, továbbá a posta és táviró szolgálatában álló egyének egyenruházatát viselő alkalmazottaknak kellő igazolás mellett engedjék meg.

— **Dinamitmerénylet egy hajó ellen.** Vakmerő merénylet történt pénteken éjjel *Vercsiorova* alatt a Dunán, a hol a mint lapunknak írják a „*Károly*“ nevű román vontató hajót egy elcsapott matróz dinamittal fel akarta robbantani. A „*Károly*“ nevű román hajó pénteken reggel érkezett *Vercsiorova* alá, hogy az Orsováról leeresztett uszályhajókat ott felfogja és tovább vigye. Mialatt a hajó a part közelében vesztegelt, egy *Boroncsku György* nevű matróz megtámadta a hajó kapitányát, a kire kést is rántott. A személyzet lefogta a dühöngő embert és málhájával együtt kitétték a partra. Az nap éjjel, amikor a hajó személyzet nyugodtan aludt

isszonyu dörrenés riasztotta fel a hajó embereit, a kik nem tudva mi történt, ijedve menekültek a hajó fedélzetére, miközben észrevették, hogy a hajóba lassan folyik be a víz. *Bejnárovcics* hajóskapitány vezetése alatt rögtön megvizsgálták a hajót s ekkor kitűnt, hogy a hajó elejének fenékdéskái össze vannak roncsolva és ott áramlik be a víz. A személyzetnek sikerült a hajót az elsüllyedéstől megmenteni s másnap reggel megállapították, hogy a hajót dinamittal akarták felrobbantani s a gyújtó-zsinór el nem égett részeit a parton meg is találták. A gyanu *Boroncsku György* elcsapott matrózra irányult, a ki már akkor átszökött a magyar határra s *Orsova* közelében a magyar csendőrség elfogta. A merénylőnél még több dinamittöltényt találtak és saját bevallása szerint már régóta tervezte a hajó felrobbantását.

— **Bucusok M.-Radnán.** A Nagyboldogasszonyi bucsura mult szerdán és csütörtökön érkeztek meg Erdélyből és a délvidékről a zarándokok *Mária-Radnára*. Az erdélyi bucsusnép nagyobb részét vonattal jött, míg a délvidékiek több kisebb-nagyobb zarándokcsoportban érkeztek ide. Az itt volt bucsusok száma mintegy 2000 re tehető, ami ugyan kevés sőt mondhatni fele az előbbi években itt volt zarándokoknak de tekintettel a mult hét folyamán beállott hirtelen esős, hűvös időre, elég látogatottnak mondható a bucsu.

— **A topcsideri játékbank.** Belgrádból táviratozzák: Egy bécsi hetilapnak egy játékbank létesítése tárgyában a szerb kormány részéről állítólag folytatott tárgyalásokról szóló, részint teljesen koholt, részint elferdített jelentéseivel szemben illetékes helyen kerekén kijelentik, hogy még a mult évben benyújtottak egy ajánlatot, amelyet a pénzügyminiszter előengedélytervezet alakjában még a mult évben a minisztertanács elé terjesztett, de a király elnöklése alatt tartott minisztertanács mindjárt első ülésében elvetette és visszautasította ezt az ajánlatot. Azóta egyáltalán nem tárgyalták ezt a dolgot és teljesen elintézettnek tekintik.

— **A mulatságok, hangversenyek engedélyezése.** Egy előfordult esett alkalmából, a belügyminiszter — a pénzügyminiszterrel egyetértőleg — rendeletet adott ki, hogy a mulatságok, a táncvigalmak, hangversenyek stb. rendezése iránt kiadott engedélyek *kérvényezők vagyontalansága esetén is a bélyegszabályzat alá esnek és bélyeg-illeték levonása nélkül az engedélyt nem szabad kiadni*.

— **Szélhámos színigazgató.** A vidéki színházat alaposan kompromitálta *Halasi Béla* színigazgató. Megbizottja kedden megjelent *Szeghalmon* bérletgyűjtés céljából, egyuttal plakátokat ragasztatott ki, hogy harminchat tagból álló szintársulatával csütörtökön megkezdi előadásait. A szeghalmi intelligencia kedveli a színházat s bármilyen gyarló társulat érkezett is hozzájuk, siettek azt bérlet utján pártolni. Most is úgy tettek. *Halasi* megbizottjának rövid egy nap alatt husz bérletet sikerült összeszedni, s a bérlek hat előadásra előre kifizették a díjat. A „titkár“ ily módon 800 koronát szedett össze. A kedvező eredményt tudatta *Halasival*, ki nyolcad magával ment át *Békésről* *Szeghalomra*; s ott a községi vendéglő bérletjével *Márki* Imrével lépett alkudozásba. Abban állapotok meg, hogy az előadásokat a vendéglő helyiségeiben fogják tartani. De mert *Halasi* *Békésen* kétségbeesítő viszonyok közé jutott, hogy diszleteit és egyéb kellékeit a hitelezőktől kiválthassa, *Márkitól* 400 koronát kért kölcsön. Ez azzal az érveléssel, hogy sok pénzzel nem rendelkezik, csak 50 koronát adott neki. A színészek tessék-lássék hozzáfogtak a színpad egybeállításához. Időközben sürgöny érkezett *Halasihoz*, hogy a *Békésen* hátramaradt társaság feloszlott és a tagok a szélrózsa min-

den irányában elszéledtek. Erre Halasi sem teneit okosabbat, minthogy ő is kövesse társulatának példáját. Zsebében a szeghalmiak 850 koronájával, bucsu nélkül odébb állott. A becsapott bérlők vendéglős persze nem a legbizelgőbb módon méltatják az élelmes szingazgató stiklijét, ki eljárásával alaposan elrontotta nemcsak a saját, hanem minden utána jövő sztnész-társulat hírnevét, mert a szeghalmiaknak elment a kedvük attól, hogy egyharmar béreljenek. Bizonyos, hogy a szerencsétlen Halasit roncsolt anyagi viszonyai kényszerítették erre a szélhámoskodásra, de ez nem szolgálhat mentségeül.

— **Oriási vihar.** Németországban, mint egy sürgöny jelenti, ma délután oly nagy vihar dühöngött, hogy Bécs és Berlin között az összes táviró- és telefon összeköttetés megszakadt.

— **Egy csaló elfogatása.** Egy veszedelmes szélhámost fogtak el Esztergomban. A csaló, kit az összes hazai hatóságok köröztek már, Veszprémben és környékén mindenütt megfordult és a jótékonyság leple alatt követte el szélhámoskodásait. Orvosnak adta ki magát a jeles férfiú ezen a részen csapta be a hiszékeny embereket. A szédelő elfogásáról a következő tudósítást vesszük: Néhány hét előtt megszállt Veszprémben a „Korona“ szállodában egy elegáns ur s a vendégkönyvbe *Bölcsházy Róna* László dr. orvosnak írta be magát. A szálló személyzetétől melegen érdeklődött az „orvos“ ur ide való uri emberek jótékonysági hajlandósága felől. Másnap reggel fel is kerekedett és bejárta városunk összes uri házeit. Feltűnő elegáns megjelenésével és bőbeszédével mindenben bizalmat keltett, amikor látogatásának célját ismertette, senki se tagadta meg a jótékony adományokat. Ki és mi voltát szabályszerű gyűjtőkönyvekkel igazolta és bizonyítványokat mutatott fel különféle testületektől. Valami szegényházra szedte föl a jó emberek adományait. Néhány nap alatt egy szép összeg pénz koldult össze s odébb utazott. Bejárta ezenkívül a vidéki földbirtokosokat és fürdőket is, ahol mindenütt megpumpolta az embereket. Veszprémből Esztergomba ment. Ott is megpróbálkozott a szédélgéssel. Amde ott leleplezték a doktor urat. Kisült a turpisság s Róna Lajos de Bölcsházyt letartóztatták. Kiderült, hogy ki és mily közönséges szélhámos ez az ur és nem Rónának, hanem *Keller Ferencnek* hívják. Zágrába való és utazó is volt. Ugy fogták el a vonatnál, ahol feltűnően költekezett s a rendőrségnek gyanus volt az idegen ur. Megtalálták nála az okmányokat, amelyek mind hamisak voltak. Iratai közt számos államférfiu hamis aláírásu ajánló levelet találtak nála. Most Esztergomban fogva tartják s veszprémi üzemei felől kérték a hatóságok felvilágosítást. A csendőrség már át is irt a megkereső esztergomi rendőrségnek a veszedelmes kalandor csalásai felől.

— **Halál egy pár barack miatt.** Néhány szem barack miatt kioltotta életét egy fiatal legény. *Enyedi* András gyulai lakos tizenhét esztendő *György* nevű fia, a ki özvegy *Leopold* Ignácné mézszárszárkében volt alkalmazva, nemrég megdézsmálta *Kovács* Mihály nevű pajtásával a *Mogyorósy-féle* kert barackfáit. E miatt elítélték mezőrendőri kihágás címén. *Enyedi* Györgyöt elkergette a gazdája s a fiu elbujdosott, mert nem mert hazamenni. Osszetalálkozott *Varga* János vasuti munkás tizenhat esztendő *János* fiával, a ki már régebben csavargott a város környékén. Ennek volt egy pisztolya s az volt a fegyverük. A szőlőben szerzett gyümölcsből s a mezei munkások tarsznyájából lopott szalonnából éltek. *Enyedi* György ellopta *Hajdu* István bánumi csősz pisztolyát, s így most már mindketten fölfegyverkezve csavarogtak nappal a földeken, éjjel pedig a városban, a hol a lakosságot ijesztgetve, lövöldöztek pisztolyaikkal. Augusztus 10-én délelőtt *Hajdu* Ferenc gátör a kukoricák között két lövést hallott, s a lövés irányába menvén, rátalált a két csavargóra. Fölszólította őket, hogy adják át pisztolyukat. *Varga* át

is adta, *Enyedi* azonban megugrott, de *Hajdu* mindenütt a nyomában volt. Mintán *Enyedi* látta, hogy nem menekülhet, megállott, kivette nullás söréttel töltött pisztolyát, s mellbe lötte magát. Rögtön meghalt. *Hajdu* odasietett, s a halotton meggyuladt ruhát elokogatta. A tűz a halott ingeelejében levő *puskaporhoz* jutott, a mely fölrobbant s összeroncsolta a holttestet. *Varga* Jánost elfogták s a gyulai rendőrség fogházában őrzik.

— **A petroleum lámpa feltalálója.** Mesének látszik a mai „fényes“ világban, a legfejlettebb technikájú világítóeszközök korszakában, hogy a petroleumlámpa feltalálója még néhány nap előtt élt. Tegnapelőtt halt meg *Newyersey* egyik kis városkájában *Hackensackban* *A. C. Ferris*, aki sok-sok évvel ezelőtt kiállította *Newyorkban* nagyszerű találmányát: a petroleumlámpát. És *Ferris* hírneves ember lett. Most hunyt el 84 éves korában, akit a vilámlámpa hívei legalább egy évszázad óta halottnak hittek.

— **Elfogott kémek.** *Przemislen*, mint egy sürgöny jelenti, ma két kémletartóztattak. *Levkovics* korcsmáros és *Burkhard* volt rendőrfelügyelő a kémek, kik idegen hatalom részére kémiszolgálatot teljesítettek.

— **A kalauz ötlete.** Nagyobb társaság ment tegnap *Szabadkáról* a gyorsvonattal *Budapestre* és hogy az unalmat valahogy agyonüssék, a társaság nagyobb része elkezdett kártyázni. Így találta őket a jegyvizsgáló kalauz, akinek az egyik játszó tréfából a jegy helyett a tők filkót nyújtotta oda. A kalauz nem jött zavarba és a legnagyobb udvariassággal vágott vissza:

— Pardon, előbb a jegyet kérem majd csak aztán nézem meg az arcképek igazolványát.

— **Magyar név.** *Kiskoru Weiss* Jenő, *Hermann* és *Lajos* magyar-bánhegyesi illetőségű ugyanottani lakosok családi nevének „Vásárhelyi“-re kért átváltoztatását belügyminiszter megengedte.

— **A legdrágább butorok.** A világ legdrágább butorai — amint egy angol lap írja — *Sackville* lordnak a *Knole Parkban* lévő kastélyában vannak. Egyetlen egy ágy százhatvan ezer márkába került. Ezt a csoda-ágyat *I. Jakab* számára készítették. Természetesen nem faágy ez a vagyont érő butor, hanem skarlátvörös selyemből való, melyet aranyhimzés borít. Ennél az ágynál még csodásabb a káptély ebédlőjének asztala, mely szinezüstből van s olyan értékes, hogyha a lapját aranyakkal raknák ki, ezeknek az aranyaknak az értékével nem lehetne megfizetni az asztalt.

Az *Utvay-család* híres fekete ágyait is százezer márkára becsülik, de ezeknél még érdekesebb azok a mahagoni ágyak, melyek a francia kormány birtokában vannak s amelyekért csak nemrégiben ígértek kétszáznyolcvanezer márkát. Nagyon érdekes butorgyűjtemény az is, mely a *Higham-család* birtokában van s ötven darabból áll. Ezeket s butorokat egy millió márkára becsülik. Ebben a gyűjteményben olyan székek vannak, melyeknek darabja huszezer márkát ér. Néhány évvel ezelőtt a szultán új butorokat rendelt hálószobájába számára. E butorok közül legérdekesebb egy ágy, mely gyémántokkal van kirakva, lábai szinaranyból és elefántesontból készültek. Ennek az ágynak kétféle négyszázézer márkára az értéke.

— **Utlet.** *Cihorinek* orosz vasuti állomáson az egész tanács várakozott, hogy *Varsóba* utazhassék. Megjött a vonat, aznap az utolsó és sok utasnak bizony le kellett mondania arról, hogy *Varsóba* juthasson, annyira nem volt hely a vonaton. Mikor a tolongás a legnagyobb volt, egyszer csak megjelent az állomásfőnöknél egy elegánsan öltözött ur egy tisztel és elmondta, hogy a tisztel hirtelen kitért az örület és be kell vinnie *Varsóba* valami gyógyintézetbe. Erre pedig külön fölkére van szüksége, mert nem áll jól azért, hogy a tisztel utközben nem tesz kárt senkiben. Az állomásfőnök meghallgatta ezt a beszédet és a vége az lett, hogy a két urnak adtak egy elsőosztályú fölkét. Mikor aztán a vonat elindult, nagyot nevettek a markukba az élelmes férfiak, szépen lefeküdtek a kényelmes fölkében és néhány perc mulva már hortyogtak is. *Varsóba* érkezve, kórházi emberek akarták átvinni a veszedelmes örületet, de a kísé-

rője arra kijelentette, hogy ő tud legjobban bánni véle, majd elviszi maga a gyógyító intézetbe. A kórházi emberek örültek, hogy ilyen könnyű szerrel szabadultak meg egy terhes kötelességtől. A tisztel pedig nem látta a gyógyító-intézet, ellenben a kórházi emberek és mások is, akik dühöngő örültek hitték, egészen nyugodtan látták sétálni a tisztel urat és barátját *Varsó* utcáin.

— **A házasságközvetítő Szajna.** Az élet a legjobb meseíró, szinte bihatetlen történeteket csinál, amint ezt a következő eset is bizonyítja. A legutóbbi franciaországi vasuti szerencsétlenség alkalmával ott lelta halálát egy fiatal orvos, akiben *Jeanette Desvoir*, a szép párisi leány vőlegényét siratta. A leány, mikor a gyászírt meghallotta, majd megőrült. Kétségbeesésében a *Szajnába* ugrott. Már majd elveszett a hullámokban, midőn egy fiatal orvos utána ugrott, *Jerome* dr. kimentette őt a vízből. Ez történt hat hét előtt, a napokban pedig *Desvoir* kisasszony *Jerome* dr. felesége lett. Ilyen csodálatosak a végzet utjai.

— **Szent István ünnepén** az összes üzletek egész napon át zárva tartanak. *Porter Vilmos* Nagy Áruháza, a *Szabadságtéren*, bátorodik a nagyérdemű közönség figyelmét ezen körülményre felhívni, s kéri ezért, hogy szükségletét cipők, kalapok, ingek, nyakkendők stb. árukban még kedden, az ünnep előtt való napon fedezni sziveskedjék. Az áruház az összes helyiségeit kedden kivételesen este 9 óráig nyitva tartja.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (*Szabadságtér* 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Vád alá helyezett pángermán agitátorok.

(Korn Artur társai.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, augusztus 18.

A szegedi törvényszék vádtanácsa nevezetes vád alá helyezési határozatot hozott szombaton. Két jeles pángermán agitátor érzi legujabban a büntető igazságszolgáltatás erejét: *Steinacker* Ödön és *Krisch* Alajos, akik *Korn* Arthur lapjában követték el gyalázatoskodásukat a magyarság ellen.

Steinacker azzal a vakmerő állítással kezdte el a cikkét, hogy épp oly kevéssé létezik magyar nyelv, mint akár svájci, vagy nagybritanniai. Nem jeleznek azok, ugymond, valamely nemzetiséget, hanem csak valamely államhoz tartozást és állampolgárságot.

És így a magyarok részint magyarok, részint németek, szlávok és románok. Hogy egy kis nemzetiség magát nagyítani törekszik, az *Steinacker* ur szerint egészen természetes dolog. Erthető és megbocsátható tehát, hogy a magyarok és csehek nyelvük terjesztése érdekében propagandát csinálnak.

De még érthetőbb és jogosultabb, folytatja, ha a németek, szlávok és románok csupán örökölt nemzetiségük fentartása érdekében sikra szállanak. Külömből, vagy gyávaságból elhagyni a nemzetiséget: jellemtelenség, silány haszon végett feladni még nagyobb gazság.

Tisztel és elbny, ha valaki a Magyarországhoz való tartozandóságának és állampolgárságának sérelme nélkül a nagynémet nép hozzátartozója és 80 millió, az egész föld kerekéig elterjedt, kultura tekintetében, minden más előtt tündöklő ember nyelvén beszél.

A másik vádlott, *Krisch* Alajos segédkönyvelő a budapesti „Sanitás“ szikviz gyárban. A „Szellemi lendület“ című lendületnélküli közleményből ime néhány szemelvény:

„A mi nemzetiségünk“ férfiak helyett csuszó-mászókat nemzett. Ha azon elemek, a melyek a mi természetes ellenfeleink, ránk dicsegetünknek piszkos bőségszaruját öntik, úgy rosszul állunk, mert olyas valamit tettünk, ami nekik tetszik, tehát nekünk ártott.

A második szomorú tapasztalat az, hogy azon tanítványok, melyekre mi fivéreink és nővéreink, fiaink és leányaink romlatlan és jámbor kedélyét bizzuk, tisztán ellenünk működnek és a gyermekek lelkében soha helyre nem hozható károkat okoznak. Hogyan tetszik az neked, te német gyermek német apja, ha fiad, kinek tanításáért elvonod szádtól a falatot, az iskolából látogatóba jön a szülői házhoz és a te német nyelveddel, német erkölcsöddel szemben a legnagyobb megvetést tanúsítja? Itt az iskolában verték bele a katedrálót, tanulóitársai gyakorolták bele a „nem magyar“ iránti vak dühöt és beléje lehelték, hogy ő magasabb lény akkor, ha a magyar nemzethez igyekezik kötni magát és felolvad abban.

Jegyezd meg, fiad lenéz téged, mert úgy képzeled, hogy ő már magyar. A német tradíciókat, a csodaszerű német mitológiát, az helyenyészhetlenül szép népmondákat nem ismeri, . . . ezért hiányzik belőle a szellemi lendület.

A községek olvasó-egyletei nem szolgálják a helyes célt, az ott rendelkezésre álló lapok többit ártnak népünknek, mint használnak. Láttam olyan lapokat, amelyek arculcsapásunkat jelentik, de nélkülöztem azon lapokat, amelyek tényleg önzetlen barátaink. De előbb törekedjék mindenki velősággal németül tanítani és németül érezni, mert így nő államunk nyakára egy egynyelvű proletárság, mely állás és élelem híján a szocializmus karjai közé fogja magát vetni és semmiféle tekintélytől nem riad vissza.

Ezeket a vad kijelentéseket inkriminálta a királyi ügyészség, amelynek nevében a pangermánokat kitarotán üldöző Winckler István királyi ügyész vádolja Steinacker Ödönt és Krisch Alajost nyomtatvány utján elkövetett igazgatás vétségével.

A szerzősége mindketten elősmerték a vizsgálat során s minthogy a két cikk tartalma alka'mas arra, hogy a német nemzetiségű polgárokat a magyar honpolgárok ellen gyűlöletre izgassa, — a szegedi törvényszék vád alá helyezte mindkettőjüket.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Mayerné egészsége.

— Orvosi vélemény. —

Mayer Gyuláné a múlt héten azzal a kérelemmel fordult a kir. törvényszék vádta-ncához, hogy részesítsék őt a büntetőperrendtartás azon kedvezményében, hogy a letartóztatás ideje alatt lakásán maradhasson és ott őrizze őt mindaddig, míg a letartóztatás hatálya reá názve fenáll.

Kérvényét azzal indokolta, hogy rendkívüli mértékben idegbeteg és hogy a börtönben való tartózkodás egészségére végzetes kihatásu lehet.

A kir. törvényszék vádta-ncsa a kérvény érdemleges elintézése előtt szükségesnek találta a törvényszéki orvos véleményének kikérését, e célból utasította Parecz Gyula kir. törvényszéki orvost, hogy ez irányban vizsgálja meg Mayernét és véleményét sürgősen terjeszse be.

Parecz Gyula kir. törvényszéki orvos a meghagyásnak eleget tett és napról-napra tette vizsgálat tárgyává Mayerné egészségi állapotát.

A törvényszéki orvos tegnap nyújtotta be szakértői véleményét, mely szerint Mayernét egészségesnek tartja, idegbaja pedig nem egyéb, mint az az izgalom, melylyel a börtönbe való szállítás rendszeren járni szokott.

A vádta-nc ezen orvosi vélemény alapján Mayerné kérelmét ma elutasította és már most Mayerné benn marad a börtönben, míg a nyomozás befejezésre nem jut.

§ A letartóztatott háztulajdonos. Émlítettük, hogy a budapesti rendőrség elfogta Deutsch Alajos háztulajdonost és vele Steiner József

ügynököt is. Egy 190,000 koronás jelzálogkölcsonból támadt a bajuk. Deutsch a hernád-utcai házára kapta az Egyesült fővárosi takarékpénztártól az említett összegű kölcsönt s miután az amortizációs részleteket az utolsó három évben nem fizette, külön úgy játszotta ki a bankot, hogy a ház jövedelmét is „bérbe adta“ Steinernek, hogy azt bíróilag lefoglalni ne lehessen. A pénztárat, mivel időközben el is licitálták a házat s csak 140,000 korona vételár folyt be érte, 50,000 koronában számítja fel kárát. A rendőrség Deuschot és Steinert, kik ellen csalás címén folyik eljárás, szombaton átkísérte dr. Hajós soros vizsgálóbíróhoz. A vizsgálóbíró elrendelte a fogvatartásukat, a mi ellen mindketten felfolyamodással éltek.

NAPIREND.

Augusztus 19. Kedd. Róm. kath. naptár: Tul. Lajos. — Protestáns naptár: Szabald. — Görög-keleti naptár (augusztus 6.): Ur színe változása. — A nap két 4 óra 48 perckor, nyugszik 6 óra 48 perckor. — A hold két 6 óra 36 perckor, nyugszik 4 óra 55 perckor.

Kölcsy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereky-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, meleg, zivatarok.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Arad megye szőlőtermése.

— A múlt év eredménye. —

Arad, augusztus 18

A „Földmivelési Értesítő“ érdekes statisztikát közöl többek között Aradváros és Arad megye múlt évi szőlő, illetőleg borterméséről, a szüret eredményéről, az árakról s a szőlővel beültetett területekről.

A kimutatásból általános érdekűek a következő adatok:

A Tisza Maros szögén a legtöbb szőlőterület Arad megyéé: 5,457 hektár. Ebből Arad városa 133 hektár esik. Szőlőterület van 82 községben. A múlt évi ültetésű szőlők területe 330 hektár, teljes termésben lévő egészséges szőlőterület 2,060 ht., elvényt de még termő szőlők: 391 ht. Fillokszerás, de még többé-kevésbé termőszőlők területe 305 hektár. Arad megye után a szőlőterületek mennyisége tekintetében Csanád-, Torontál-, Temes- és Krassó Szörény-megyék közül Torontál-megye következik.

Amerikai ültetvények területe Arad megyében: direkt termő veszővel van beültetve 144 hektár, bejött veszővel 2,254 ht., be nem ojtott veszővel 192 hektár.

Szőlő-betegségek a múlt évben: peronoszpóra 396 ht. területen, lisztharmat 8 ht. területen, moly 5, aszály 24, jég 301 hektárnyi szőlőterületen pusztított. Peronoszpóra ellen permeteztek 4,690-, szénkéneggel gyéritettek 1 hektár területen.

A tavalyi szüret eredménye Arad megyében a következő volt: termelt must: 110,724 hektoliter. Ebből lett közönséges fehér ujbó 78,664 hektoliter, vörös bor 3,237 hektoliter. Finom fehér csemegebor 2,956 hl., finom vörös csemegebor 1,707 hl., siller 13,080 hl., aszabor 6 hektoliter, összesen 99,652 hektoliter.

A múlt évben eladtak Arad megyében 33,226 hl. mustot és 196,330 kilogramm szőlőt. Átlagos eladási ára volt egy kilogramm szőlőnek 35 fillér (legdrágábban kelt el a Tisza-Maros szögén a temesvári szőlő: kilója 40 fillér), egy hektoliter mustnak 24 korona 25 fillér (legdrágább a pancsovai: 36 kor.) Egy hektoliter közönséges ujbó ára volt Arad megyében 27 kor. 64 fill. (legdrágább Temesváron: 44 korona); egy hl. közönséges ó-bornak

42 kor. 25 fill. (legdrágább a temesvári: 56 korona) finom új csemege bor 44 kor. 57 fillér. Ó csemege bor 92 korona 50 fill. Az aszú hektoliterje (ez csak Arad megyében termelt) 600 korona.

Az összes Arad megyében eladott szőlő értéke volt 69487 korona 6 fillér, az összes szőlészeti termelés értéke pedig 2,906,095 korona 5 fillér Ennél nagyobb értéket a Tisza Maros közén csak Temes megye szőlőtermése ért el, és pedig 3,397,879 koronát.

— Ragadós betegségek Arad megyében. A földmivelésügyi minisztérium hivatalos lapja legutóbbi számában a következő kimutatást közli az Arad megye területén és környékén fellépett ragadós állatbetegségekről:

Lépfene volt Boncesden (Arad megye) Makón és M.-Dombegyházán. (Csanádm.) Veszétség: Arad, Brusztur (Arad megye) Takonykór: Arad, Apatelek, Csermő, Moroda, Szöllős-Csigér, Csintye, Kerülő, Kisjenő, Simánd, Zaránd, Magyar Pécska, O-Pécska, Trojás, Pankota (Arad megye), Hidegkut, Lippa, Szépfalu (Temes megye), Mező és Református Kovácsháza, Makó, Végegyháza és Nagylak (Csanádmegye). Száj- és körömfájás Arad, Govosdia, Gyulica, Tót-Várad (Aradm.) Lippa (Temesm.) Rühkór: Arad, továbbá Györök, Csermő, Kocsuba, Pajmán, Revetis, Elek, Gyulavarsánd, Otlaka, Szapros, Szapárliget, Czóhesd, Szirb, Kavna, (Arad megye) Battonya, Kisiratos, Apátfalva (Csanádm.) Sertésorbánc: Csicsér, Szent Leányfalva, Csermő, Forrai-Nagy-Iratos.) Aradm.) Apáca, Kunágota, M. Kovácsháza (Csanádm.) Sertésvesz Szabadhely, Zsigmondháza, Algyest, Barakony, Bokszeg, Monyoró, Moroda, Repszeg, Sikula, Bohány, Borossebes, Govosdia, Kiszindia, Zöldes, Elek, Medgyes-Egyháza, Otlaka, Sıkló, Forrai-Nagy-Iratos, O-Pécska, Berzova, Radna, Felmés, Galsa, (Aradm.) Kevermes, Marcibányi-Dombegyháza, Mezőhegyes, Apáca, Kunágota, Magyar Bánhegyes, (Csanádmegye), Székesut, Új Arad, Baracháza, Vinga községekben (Temes megye) és Kétegyházán (Békésmegye).

A kimutatást e hó 12-én állították össze. — Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1902. augusztus 1-től 15-ig. Személyszállítás 1902. augusztus 1-től 15-ig 23629 személy, bevétel 4372 korona 70 fillér, 1901. augusztus 1-től 15-ig 23634 személy, bevétel 4343 korona 90 fillér, 1902. január 1-től augusztus 15-ig 280391 személy, bevétel 54023 korona 90 fillér, 1902. január 1-től augusztus 15-ig 597275 személy, bevétel 57071 korona 0 fillér. Teherszállítás 1902. augusztus 1-től 15-ig 1662810 klg., bevétel 1979 korona 23 fillér, 1901. augusztus 1-től 51-ig 1065610 klg., bevétel 1162 korona 73 fillér, 1902. január 1-től augusztus 15-ig 22091450 klg., bevétel 25941 korona 43 fillér, 1901. január 1-től augusztus 15-ig 19425220 klg., bevétel 20074 korona 45 fillér.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, augusztus 18.

Magyar aranyárjádék 4%	121.25
Magyar koronárjádék 4%	97.90
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	118.00
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	100.—
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.90
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.90
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	204.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	162.—
Osztrák papíráradék	101.50
Osztrák járadék ezüst	101.50
Osztrák járadék arany	121.50
Koronárjádék	99.50
1860-iki államsorsjegyek	152.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1582.—
Magyar hitelbankrészvény	730.25
Osztrák hitelbankrészvény	687.—
Osztrák-magyar államvasút	716.75

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 18.

Déltőzsde. A uzakinálat nagy, a vételkedv gyöngö. Lanyha irányzat mellett 11,000 métermázsa került forgalomba, 10—15 fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonane-mek olcsóbbak. Időjárás boros.

Zárulat 18 órákor:

Buza októberre	6.03—6.84
Buza 1903. áprilisa	6.94—6.95
Rozs októberre	5.82—5.83
Rozs 1903. áprilisa	6.07—6.09
Zab októberre	5.32—5.33
Zab 1903. áprilisa	5.56—5.57
Tengeri augusztusra	5.04—5.05
Tengeri 1903. májusra	5.04—5.05
Repce augusztusra	10.45—10.55

Zárulat 5 órákor:

Buza októberre	6.62—6.63
Buza 1903. áprilisa	6.93—6.94
Rozs októberre	5.81—5.82
Rozs 1903. áprilisa	6.07—6.08
Zab októberre	5.34—5.35
Zab 1903. áprilisa	5.60—5.61
Tengeri augusztusra	
Tengeri 1903. májusra	5.02—5.03
Repce augusztusra	

Zárulat 5 órákor:

Oszták hitelrészvény	korona	686.—
Magyar hitelrészvény		730.—
Leszámitóbank részvény		469.—
Rima-Murányi vasmű részvény		495.—
Oszták-magyar államvasuti részvény		716.—
Közuti vasut		647.—
Városi villamos vasut részvény		337.—

Révész Nándor

könyv-, zenemű- és papírkereskedése

Arad, Szabadság-tér 20. sz. Telefon 265.

Hazai és világirodalmi termékek állandó és dus raktára.

Minden könyv-ujdonság raktáron van!

Alkalmi könyvvetélek! + Nagy zenemű raktár!

A legújabb és legdivatosabb zeneművek megjelenés után azonnal kaphatók. 1396

Levélpapírok dobozban 20 fillértől.

Író-, rajz-, és levélpapírok óriási raktára!

Üzleti könyvek leszállított árban!

Képes levelező-lap ujdonságok!

Vidéki rendelések bérmentesen intéz-
tetnek el.

Olcso árak! Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

REGÉNY-CSARNOK.

Hipnózis.

— Angol regény. —

Írta: Hardy I. D.

[53]

(Folytatás.)

Midőn Ray, elküldve egy egész halom levelet és táviratot, kimerülten elcsigázva, megjelent a társalgóban, anyját Fitzallan társaságában találta. Nemsokára megjelent Kitty is és Helén, mindkettő borzasztóan odavolt, de míg Kitty izgatottan beszélt, addig Helén teljesen néma és szentelen volt. Fitzallanné mindnyájuknak nagy vigasztalására volt, szelid rábeszéléssel sikerült Kittynek a tébolyultsághoz hasonló izgatottságát kissé megcsillapítani. Most ismét megjelent Jackson ur s Percival Rayt kérte, hogy menjen vele, a rendőrfelügyelő kérti egy pillanatra. Ray azonnal követte Jacksont.

A rendőrfelügyelőn kívül Rayre Freherne, Fitzallan, Fosse orvosok és Bertram várt a földszinti helyiségek egyik szobájában, a felügyelő röviden üdvözölte a fiatal embert, aztán azt kérdezte:

— Percival ur, vett ön tegnap ciánkálit azzal a szándékkal, hogy egy beteg kutyát akar megmérgezni vele?

— Igen, vettem.

— S a kutyának beadta az egész adagot?

— Egyáltalán nem adtam neki a méregből; midőn visszatértem, Pontó már elcsillapodott s ma megdögölve találtam a szegény állatot.

— Így tehát önnek még birtokában van a ciánkáli?

— Igen.

— Szabad kérnem, hogy mutassa az üveget. — Hogyne; fent van a szobámban.

Ray nyugodtan és készségesen felelt a kérdésekre, de mégis érthető szorongást érzett, ha rá gondolt, hogy George ciánkálitól halt meg, — ugyanattól a méregtől, melyet ő a kutyája számára vett. A felügyelő kíséretében felment a lépcsőn szobájába, a többiek követték. Midőn odaértek a szobába, Ray elővette az íróasztal kulcsát zsebéből, kinyitotta a fiókot s kivette belőle a kis üveget. A felügyelő mohón vette el tőle s így szólt:

— Az íróasztal fiókját ön rendesen zárva tartja?

— Nem mindig, de legtöbbször; egyáltalán nem vagyok olyan rendes, mint amilyennek lennem kellene.

A felügyelő most szemügyre vette a kis üveget, melyet a ráragasztott papir egészen befedett, megrázta a világosság felé tartotta, aztán szárazon így szólt:

— Ez az üveg üres!

Az összes jelenlevők izgatottan s bizalmatlanul tekintettek Rayre, kinek elállt a lélegzete, — hirtelen elfehéredését s szemmel látható ijedelmét mindenki a büntudat jelének tekintette.

— Üres. Hogy lehetséges az? Az üveget mindig elzárva tartottam, — szólt Ray olyan hangon, mely elvesztette mindencsengését.

— Attól a pillanattól kezdve, midőn megvette a mérget?

— Igen; vagy legalább is attól a pillanattól, mikor kivettem a zsebemből.

— A zsebemben volt az üveg akkor is, midőn tegnap este benn volt sir George szobájában? — szólt közbe most kérdően Bertram.

— Hiszen tegnap este nem is voltam George szobájában, Bertram ur!

— Valóban? — kérdezte Bertram s Ray észrevette, hogyan vált bizalmatlan, kételkedő pillantást a többivel.

— Nem; George egész nap nem volt itthon, uton volt s csak hajnali három óra felé jött haza.

— S míg ő távol volt, ön nem járt benn a szobájában? — kérdezte a rendőrfelügyelő igen komolyan.

— Nem! — felelt Ray elkeseredetten, aztán az egész teste összerándult . . . hirtelen eszébe jutott, hogy bizony volt George szobájában, elkerülendő, hogy Fitzallan négy szemközt találja a feleségével. Sőt nem csak belépett a szobába, hanem egy ideig bent is maradt s aztán a folyosóra vezető ajtón lépett ki belőle; véleménye szerint senki sem vette észre s csak Nazaréna tudta, hogy George szobájában keresett menedéket!

— A körülmények ily különös állása mellett Percival ur nem fáz csodálkozni, ha azt kérdezzük tőle, hogy jó viszonyban volt-e sir Georgeval? — jegyezte meg Bertram fontoskodó arccal.

— A legjobb viszonyban, — felelte Ray kurtán.

— Mindig?

— Mindig.

— Es sohasem volt önök közt félreértés, civódás, vagy ilyesmi?

— Soha, semmi.

— Percival ur, — szólt most közbe a rendőrfelügyelő, — figyelmeztetnem kell, ez kötelességem, hogy minden kijelentése, melyet most előttünk lesz, adott körülmények között ön ellen fog bizonyítani, ha netán ellentmondások derülnének ki.

— Ha jegyzőkönyvet akar fölvenni a valomásomról, nincs kifogásom ellene, szólt Ray, büszke hátra vetve a fejét.

Percivalné, ki eddig az ajtóban állt, anélkül, hogy az urak észrevették volna, most közeledett a fiához s az undor, aggodalom s döbbent keverékével nézett egyik kérdezősködőről a másikra.

— Egyelőre nem szükséges Percival urat tovább fásztanunk, — szólt a rendőrfelügyelő hidegen — az üveget magammal viszem. S ezzel e zsebébe tette.

— A gyógyszerész bizonyosan tévedt s üres üveget adott — jegyezte meg Percivalné bizalommal tekintve a fiára.

— Engedje meg, hogy még egyszer megvizsgáljam az üveget — szólt most Fosse orvos.

S miután a rendőrtiszt átadta neki az üveget, az orvos gondosan megvizsgálta s kijelen-

tette, hogy a szaga után ítélve, feltétlenül ciánkáli volt benne.

— Nem párologhatott el a méreg? — szólt Percivalné szorongó szívvel.

Az orvos megrázta a fejét s az idegen urak mélyen hallgatva távoztak, hogy annál hangosabban beszéljenek, amint a család nem hallja hangjukat.

— O Ray, — susogta Percivalné félig zokogva, — hogy elég vakmerők voltak hozzád ilyen kérdéseket intézni.

— Hálát kell adnom az Istennek, ha még ez a zaklatás lesz a legrosszabb, amit elkövetnek velem, — felelt Ray sötéten. — Csak azt tudnám, hogy történt, hogy az üveg ma üres . . . még is vagy tévedni kellett a gyógyszerésznek, vagy pedig rosszul dugasztotta be az üveget, úgy, hogy tartalma a zsebébe folyt.

— Melyik kabát volt rajtad tegnap? Azonnal nézzük meg, — kiáltotta Percivalné reménytelenül. De a hatás nem járt eredménnyel, a kabát zsebében nem volt semmi nyoma a folyadékknak.

(Folytatása következik.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Faragó Rezső.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. é. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. é. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. é. 10.43
Személyvonat d. é. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.08
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. é. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

NYILTÉR.*

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy folyó hó 18-án Bécsbe utaztam a legújabb őszi modellek tanulmányozására, honnan csak szeptember 1-én térek vissza, s ezen idő alatt műtermem zárva lesz.

Kiváló tisztelettel:

Varga Kálmán,

női szabó.

1456

Arad, Szabadságtér 3. sz.

Dr. Fischer Jenő
 ügyvédi-irodáját
 Andrásytér 21. sz. házba
 visszahelyezte.

Apateleken

7³/₄ katasztrális hold teljesen

termő szőlő

előnyös feltételek mellett, az idei terméssel együtt, szabad kézből

azonnal eladó.

Bővebbet Perényi-utca 3. szám alatt, földszint jobbra.

Magy. kir. államv. üzletv. Zagráb.

25467—1902. sz.-hoz.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a dugoseloi állomási felvételi épület bővítéséhez szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egy-ségárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munka végrehajtásához kötött feltételek a magy. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőség pályafenntartási osztályában és a zágrábi osztálymérnök-ségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott 3 korona lefizetése ellenében megszerezhetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1902. évi augusztus hó 23-án déli 12 óráig benyújtandók alulírt üzletvezetőség I. osztályába (Ferencz József-tér 19. szám I. emelet.)

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat a dugoseloi állomási felvételi épület bővítési munkáira.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1902. évi augusztus hó 22-én déli 12 óráig 800, azaz Nyolczszáz korona bánatpénz teendő le a m. kir. államvasutak zágrábi gyűjtőpénztáránál akár készpénzbe, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevénnyel adandók fel.

Zagráb, 1902. évi augusztus hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

M. kir. Államv. budapest-balparti üz. etv.

27092—1902. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

A vonalainkon az 1903. évben, illetve a következő 1904. és 1905. évben szükségellendő különféle pályafenntartás fák szállítását biztosítani óhajtván, azok szállítására nyilvános pályázatot hirdetünk.

Az ajánlatok f. évi szeptember hó 10-ig az üzletvezetőségünkönél (Teréz-körút 62., I. em. ajtó 5.) a bánatpénz pedig ugyanott a gyűjtőpénztárnál f. évi szeptember hó 9-éig teendő le.

A részletes pályázati feltételek, nemkülönben a megközelítőleg szükséges mennyiségről szerkesztett jegyzékek és ajánlati űrlapok az általános osztályunkban (Teréz-körút 62., I. em. ajtó 8.), valamint az összes kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők és ugyanott megszerezhetők.

Budapest, 1902. évi augusztus havában.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

305—1902. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezzel közhírré teszi, hogy az új aradi kir. járásbíróság 1902. évi Sp. II. 223/2. számú végzése következtében Dr. Hemmen János ügyvéd által képviselt, A. J. Orth utóda Theisz Miklós javára, Zimmer Mátyás ellen 719 kor. 50 fill. s jár. erejéig 1902. évi július hó 30-án és 31-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 844 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: üzleti berendezés és árucikkek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az új-aradi kir. járásbíróság 1902. évi V. 199/2. számú végzése folytán 719 kor. 50 fillér tőkekövetelés, ennek 1902. évi április hó 11. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 120 korona 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Új-Aradon, Fő-utca 152. sz. üzleti helyiségben leendő eszközlésére 1902. évi augusztus hó 25. és következő napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzűztek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Új-Aradon, 1902. évi augusztus hó 16. napján.

Róth István,

kir. bir. végrehajtó.

1454

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBÖRE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsiros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Massazsához használva eltüntet redőket, himlőhelyet stb.

Csak az azon készítmények valódiak, a melyek czimeres védjegyemmel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér.

Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és droguerárakban.

Apátfalván: Tar Imre, Battányán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csermön: Berkes Ármin, Elekén: Ifj. Pekker István, Földéakon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Keveemesen: Schlögl Pál, Kunágotán: Fejes Lajos, Kúrticson: Hackenberger László, Medgyessyháza: Kélcseányi Ferencz, Mező-Kovácskúria: Szabady Viktor, M.-Radán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzsós Adam, Nagy-Zerinden: Vály Géza, Ó-Pécskán: Rokszin János, Pankótán: Fosevitz Gusztáv, Pityvaroson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Símádon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor, Tauczon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszerárakban.

A bokszeji körjegyzőségnél

az adóbehajtási teendőkre is vállalkozó

irrok

folyó évi szeptember 1-től alkalmazást nyerhet.

Ajánlatok a körjegyzőséghez intézendők.

Bokszeg, 1902. évi augusztus hó 17-én.

Schweger,

1452

körjegyző.

21071—1902. III. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Tövis állomásán berendezett vendéglői üzlet 1903. évi január hó 1-től számítandó három évre bérbeadandó lévén, annak bérbeadása iránt (zennel pályázat nyittatik).

Felhivatnak ennelfogva mindazok, kik nevezett állomási vendéglőt bérbevenni óhajtják, hogy a szabályszerűen felbélyegzett és bizonyítványaikkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb 1902. évi szeptember hó 10-én déli 12 óráig külön lepecsételt és „Ajánlat a Tövis állomási vendéglő bérletére” megjegyzéssel ellátott borítékban a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság) czimezve küldjék be.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtő-pénztáránál 1902. évi szeptember hó 10-ig bánatpénz fejében 600 koronát készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb, utolsó és a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerint számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténteire hivatkozás teendő, de a letétről nyert elismervény nem melléklendő.

Az üzletvezetőség fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül függetlenül, a felajánlott összeg magasságától, belátásához képest szabadon választhasson.

A fenti feltételektől eltérő, vagy kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok, továbbá oly ajánlatok, melyek táviratilag tétettek, s végre olyanok, melyekre az előírt bánatpénz nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen vendéglőre vonatkozó részletes feltételek a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában tudhatók meg (E. M. K. E. palota II-ik emelet 33. ajtó) a melyekre nézve e helyen is megjegyzetetik, hogy a bérbeadandó vendéglői üzletben csak is hazai sör lesz kimérve, s hogy továbbá a III. osztályú ét- és egyuttal váróteremnek fűtésére és világítására szükséges anyagok fele részben bérllőnek díjtalanul lesz kiszolgáltatva.

Végül megjegyzetetik, hogy a vendéglőhöz az üzleti helyiségeken kívül a bérllőre szolgáló két nagyobb és egy kisebb szobából álló magánlakás is adatik.

Kelt Kolozsvár, 1902. évi augusztus hó 10-én.

Az üzletvezetőség.

Apró hirdetések**Olcsó áron eladó**

egy földszintes ház és telek (épi-kezésre is alkalmas hely) a Varjassy József-utcában, szép helyen. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Előkelő izr. családnál

két iskolás fiu vagy leánygyermek teljes ellátásra felvétetik. A ház urnője okl. tanítónő. Zongora a házban. Czim a kiadóhivatalban. 1429

Házmesteri állást

keres egy gyermektelen házaspár. Czim: Kolarits György, Tökölly-tér 6/a. 1430

Egy drb. egylovas

erős, teljesen új stráfkocsi eladó, Tudakozódhatni Klein Ignácznál, Karolina-utca 6. sz. 1488

Ház eladások.

Csernovits Péter-utca 22-23. és Határ-utca 5-ik számú házak eladók. A vételár 80%-a maradhat 5%-os kamattal mellet. — Bővebbet ugyanott a házban. 1448

Permetező

3 évi jótállással

(ingyen javítás)

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi fecskendők,
borszivattyúk,

kutak és gummi tömlők

gyári áron.

Javítások elfogadtatnak.

Hirdetmény.

Anyakönyvvezető helyettesnek

kinevezhető, jegyzői teendőiben teljesen jártas

egyén

alólirottánál azonnal

alkalmazást nyerhet.

Havi fizetés 40 korona és ellátás. Szorgalomhoz képest fizetés javítás.

Fakert, 1902. évi augusztus hó 16-án.

Rác Márton,

könyvező.

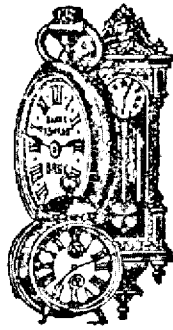
1458

Nagymennyiségű

Deszka
és

lécz
eladó

az Aradi
Nyomdarészvénytársaságnál.

Jó órákat olcsón

küld 3 évi írásbeli jótállás mellett privát vevőknek

Konrád János

óragyára,

aranyárak kiviteli háza

BRÜX, 270 sz. (Csehország).

Jó nickell rem. óra frt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra " 5.80.
Valódi ezüst lánc frt 1.20.
Nickel ébresztő óra " 1.95.

Czegem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomban. 1889

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Rozsnyay-féle**chinin cukorka, chinin csokoládé**

patykoszorozott készítmény.

gyermekeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő sikerrel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi, ha a csomagoló papíron Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a szoba levegőjének felrészítésére és tisztítására

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Colloidium.

Kitűnő, minden más szert felülmúló hatású tyukszem és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek segítségével pár perc alatt zamatos, finom likőrt készíthetünk.

Barack	Cacao blanc	Cseresznye	Császárkörte
Anizette	Chartreuse	Marasquino	Vanília
Benedictine	Curacao	Kávé	Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszeráránál

Aradon, Szabadság-tér.

Feltűnő eredmény érhető el

a Hajós-féle

Ibolya-Créme

használata által, mely egy pár nap alatt elmulaszt Szeplő, májfolt, bíbros, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot. E remek ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, minek következtében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

==== Nappal is használható! ====

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel kitüntetve.

Ára egy tégelynek 50 kr.

Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya hölgypor fehér, róza és krém színben egy drb. 60 krajczár.

Ibolya tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 50 krajczár.

NE Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Bevásárlásnál csakis HAJÓS féle készítményeket tessék elfogadni.

Olcsóbb ajánlat, mint hamisítvány visszautasítandó!

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Aradon: Vojtek Kálmán, Tábor Gyula, Pécskán: Adler Gy. Lajos, Simándon: Csiky Lukács gyógyszerész uraknál.

Aradi nyomdarészvénytársaság könyvnyomdája.

Kitűnő bizonyítványokkal rendelkező középkorú

egyén,

ki a német és román nyelvet bírja, az iroda önálló vezetésére is képes,

szeptember hó 1-re

jegyzői irodába

állást keres.

Jelenlegi helyén már nyolcz év óta van alkalmazásban.

Czim e lap kiadóhivatalában megtudható. 1434

A magy. kir. államv. igazgatósága.

107308—1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a m. kir. államvasutak műhelyeiben 1903. évben szükséges mintegy 220 métermázsza tisztogatási és fényezési célokra való mosott és fertőtlenített vászonrongy szállítására ezenel nyilvános pályázatot hirdet.

A vászonrongyoknak lehetőség szerint nem szabad foltokkal, gomblyukkal és bordás varrásokkal bíriok, hanem olyanoknak kell lenniök, hogy minden négyzetméter rongyból, négyzetben 30 cm. 2 nagyságu foltmentes felület legyen kihalatható.

A különleges feltételeket tartalmazó ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlat-tételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás, valamennyi haza kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alulírott igazgatóság anyag- és leltár-beszerzési szakosztályánál: (Budapest, VI. Andrassy ut 78. sz. II. em. 46. ajtószám) díjtalanul kapható.

A szabályszerűen kiállított egy koronás m. kir. okmánybéllyessel ellátott ajánlatok a 60 fillér m. kir. okmánybéllyessel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecsételve legkésőbbben folyó évi szeptember hó 11-ének déli 12 órájáig a fentemlített szakosztálynál benyújtandók vagy pedig posta útján oda küldendők és az ajánlat borítéka e felirattal látandó el:

"Ajánlat 107308—902. számhoz."
Bánatpénz gyanánt az ajánlandó vászonrongy értékének 5 százaléka legkésőbbben folyó évi szeptember hó 10-ének déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak központi főpénztáránál (Budapest, VI. ker. Andrassy-ut 75 sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott, valamint az olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1902. évi augusztus hóban.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjazatik.)